

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Проект: K-02-18/09.01.2013 г. (BG161PO003-2.4.01-0029-C0001), „Укрепване на административното тяло и популяризиране на „Средногорие Мед Индустрислен Кълстър“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез „Европейски фонд за регионално развитие“ и от националния бюджет на Република България.

Операция 2.4.1: Насърчаване на бизнес кооперирането и кълстърите

Shared Values

списание за индустрия, кълстери и конкурентоспособност

srednogorie.eu
ИНДУСТРИАЛЕН КЪЛСТЪР СРЕДНОГОРИЕ

ноември 2014 година

28

ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА
вицепремиер по икономическата политика
и министър на регионалното развитие

32

ТИМ КУРТ
Изпълнителен директор
Аурубис България

ВОДЕЩА ТЕМА
УПРАВЛЕНИЕ НА
МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Средногорие мед индустрислен кълстър“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

Проектна драматургия

Драги читатели,

Издание на:

Сдружение „Средногорие Мед
индустриален кълстър“

ул. „Проф. Боян Каменов“,
МГУ „Св. Иван Рилски“,
Ректорат, ет. 3, стая 94

Телефон: +359 87 994 8478
office@srednogorie.eu
office@publics.bg

Дата на излизане от печат:
31 октомври 2014 г.

Редакционен съвет:

Николай Минков
Атанас Георгиев
Снежана Георгиева
Василена Димитрова
Десислава Чальмова
Людмила Златева

За бесплатен аbonамент:
Василена Димитрова
v.dimitrova@srednogorie.eu
office@srednogorie.eu

Редакционна подготовка:
Пъблик сървисис ООД
publics.bg

Дизайн и предпечат:
Илко Десподов

Печат:

Изборите минаха. Избрахме си нов Парламент. Задава се нов Кабинет. Вместо рутинен редакционен коментар, искаме да отправим послание към народните избраници. Ще го направим чрез словото на голяма европейска интелектуалци - Уилям Шекспир, в превод на Валери Петров. С сумите на поета от преди 400 години, нека пожелаем на новите управляващи успешни нови проекти за благото на хората.

Приятно четене!

Николай МИНКОВ
Индустриален кълстър Средногорие

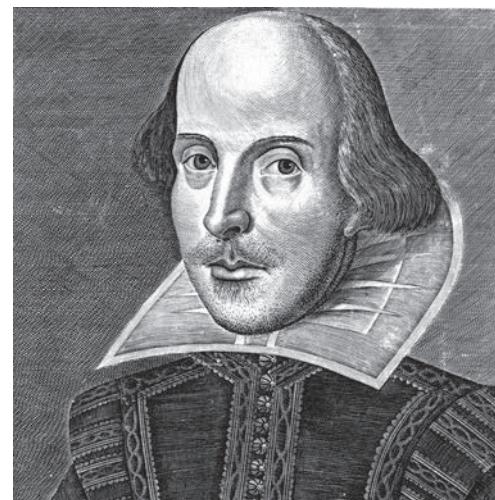
Лорд Бардолф:

O, ga!

В война като нашта туй е Вредно,
Прибързаното дело е подобно
на клонките напътили през ранна пролет;
надеждата те плод да вържат има
по-малко Вероятност да се събудне,
отколкото страхът,
че студове ще ги попарят.

Замислим ли се да строим,
ний най-напред оглеждаме земята,
след туй чертаем плана и когато
харесаме му общата рисунка,
пресмятаме какво ще ни излезе
и ако той надхърдя нашият средства,
чертаем втори план, с по-малко стапи
или дори решаваме да не строим.

А щом в това велико дело,
крайството да сринем сме решили,
за да издигнем друго, май ще трябва
да проверим и мястото, и плана,
и колко надълбоко ще копаем,
съветници да търсим и претеглим
дали ще стигнат силите ни с оглед
възможните препятствия.

В противен случай ще градим на книга
със имена, а не със живи хора,
подобно оня, който се заема
да вдига дом, без много да му мисли
за средствата, които той ще глътне,
и ето, недовършен го зарязва,
гол скелет под плача на небесата
и плячка за безжалостната зима.

Из Уилям Шекспир, „Хенри IV“
драма, Част 2, Действие I, Сцена III
в превод по Валери Петров

Съдържание

6

НОВИНИ

ВИПУСК 2014 ОТ ПРАКТИКАНТСКАТА ПРОГРАМА НА ДЪНДИ ПРЕШЪС МЕТАЛС ЧЕЛОПЕЧ **6**

МОДЕРНА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ В РУДНИК „ЕЛАЦИТЕ“ **8**

ПРИКЛЮЧИ ЛЯТНАТА „СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА 2014 Г.“ НА ЕЛАЦИТЕ МЕД **9**

ФИРМЕНА ЕКСПОЗИЦИЯ НА АСАРЕЛ-МЕДЕТ **10**

6

10

СЪБИТИЯ

ВТОРИ ВИПУСК ПРАКТИКАНТИ НА АУРУБИС БЪЛГАРИЯ **12**

БИЗНЕС ЗАКУСКА С Г-Н ТИМ КУРТ, ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА АУРУБИС БЪЛГАРИЯ **13**

ПРОВЕДОХА СЕ НАЦИОНАЛНИТЕ ЧЕСТВАНИЯ ПО ПОВОД ДЕНЯ НА МИНЬОРА **14**

КОНФЕРЕНЦИЯ „ОКОЛНА СРЕДА, ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПASНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД“ **16**

ЕВРОПЕЙСКИ МИНЕН БИЗНЕС ФОРУМ **20**

АСАРЕЛ-МЕДЕТ ПОЛУЧИ СЕРТИФИКАТ ПО СТАНДАРТ ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ **21**

УПРАВЛЕНИЕ НА АВТОПАРКА: ПОЛИТИКИ, ТЕХНОЛОГИИ, РЕШЕНИЯ **22**

16

21

24

ГОДИШЕН РЕГИОНАЛЕН ФОРУМ
„ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЕН ПАЗАР,
ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГИ“ **23**

ПРЕДСТАВЯНИЕОБЩИНА МИРКОВО **24**

ЦЕНТРАЛНА НАУЧНА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА
ЛАБОРАТОРИЯ „ГЕОХИМИЯ“,
МГУ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ **26**

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА

ЕКАТЕРИНА ЗАХАРИЕВА: ОПЕРАТИВНИТЕ
ПРОГРАМИ СА КЛЮЧОВ ПРИОРИТЕТ **28**

ИНДУСТРИАЛНО ЛИДЕРСТВО

ТИМ КУРТ: ВСЯКА ГОДИНА РЕАЛИЗИРАМЕ
ШИРОК СПЕКТЪР ОТ СОЦИАЛНИ ПРОЕКТИ
НА НАЦИОНАЛНО И РЕГИОНАЛНО НИВО **32**

46

КРМГ ADVISORY: УПРАВЛЕНИЕ
НА ФИЗИЧЕСКИТЕ АКТИВИ **36**

ИВАЙЛО КАСЧИЕВ: ЗНАЧЕНИЕТО
И СПЕЦИФИКАТА НА ПОДДРЪЖКАТА
НА АКТИВИТЕ В КОМУНАЛНИЯ СЕКТОР **40**

ИВАЙЛО НАЙДЕНОВ: УПРАВЛЕНИЕ
НА АКТИВИТЕ И ПОДДРЪЖКАТА
В ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКАТА **46**

ПОЛ ЛАУРИА: ФЛИЙТ МЕНИДЖМЪНТЬ
ПОМАГА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ
ПО ВРЕМЕ НА КРИЗА **52**

ОБЩЕСТВОНОВ ПАРАКЛИС В АСАРЕАЛ-МЕДЕТ **54**

54

НОВИНИ

Викуц 2014 от практикантската програма на Дънди Прешъс Металс Челопеч

Стажантите получиха официално своите Свидетелства за професионална квалификация след края на Програмата за практическо професионално обучение в компанията

На 2 октомври практиканти от Програмата за практическо професионално обучение в Дънди Прешъс Металс Челопеч получиха своите Свидетелства за професионална квалификация. След гвуглишко обучение в специалностите „Механо-шлосер“ и „Електро и КИП и А техник“ Борис Кюркчев, Симеон Карамихох, Цветан Спасов и Иван Чернев приключиха програмата успешно. Четиримата практиканти продължават да работят в компанията, но вече като служители на Дружеството.

На тържеството присъстваха менторите, заети с обучението на практикантите,

както и ръководителите от дирекция „Поддръжка“, Ненка Раева – директор на Професионална гимназия по механоелектромехника град Пирдоп и Бонка Манчева – заместник-директор на училището. Павлин Василев, главен инженер „Стационарно механо оборудване“ Връчи Свидетелството за професионална квалификация на Иван Чернев, механо-шлосер, а Христо Нончев, главен инженер „Електро и КИП и А поддръжка“, раздаде дипломите на практикантите със специалност „Електро и КИП и А техник“.

Любомир Хайнов, директор „Поддръжка“ в Дънди Прешъс Металс Челопеч, поздрави четиримата младежи с успешното завършване и им пожела успех в но-

вото предизвикателство – да бъдат служители на Дружеството: „Радвам се, че и четиримата продължават да работите в Дънди Прешъс Металс Челопеч, защото

Програма за практическо професионално обучение

Програмата за практическо професионално обучение е съвместен проект на Дънди Прешъс Металс Челопеч и Професионална гимназия по механоелектротехника град Пирдоп, който стартира през 2007 г. с откриването на Център за професионално обучение към училището. Стажантската програма за практическо обучение дава възможност на млади хора, завършили средното си образование, да се обучават в специалностите „Механо-шлосер“ и „Електро и КИП и А техник“. Обучението се провежда в продължение на две години в предприятието и в професионалната гимназия. Четири дни от седмицата практиканти се обучават на пълен работен ден в предприятието за придобиване на практически умения, а през петия ден обогатяват теоретичните си знания с помощта на преподавателите от гимназията в Центъра за професионално обучение. По време на обучението се полагат теоретични и практически изпити. Програмата приключва с държавни изпити по практика и теория и при успешно полагане – Свидетелство за професионална квалификация. Програмата за практическо професионално обучение е добра възможност за професионална ориентация на хора, които все още не са поели по своя кариерен път; за трупане на знания и прилагането им на практика; за разбиране на умения за работа в екип, дисциплинраност и отговорност.

усилията, които колегите ментори и учителите от Професионална гимназия по механоелектротехника град Пирдоп вложиха през тези две години във вашата подгответка и обучение, имат резултат. Ние ви даваме възможност да покажете какво сте научили и какво можете, да се развивате професионално сред екип от добри специалисти, да продължавате да се учите взаимно с колегите. Сега само от вас зависи как ще се разбивате по-нататък. Винаги можете да разчитате на менторите си и на останалите колеги при нужда от помощ или съвет. Надяваме се да работите отговорно и с желание и занапред, защото като служители на компанията трябва да сте наясно, че ще

имате и по-големи отговорности, както към безопасността по време на работа, така и към изпълнението на задълженията".

Завършилите практиканти и нови служители на Дънди Прешъс Металс Челопеч споделиха своите добри впечатления от Програмата за практическо професионално обучение и от възможностите, които компанията предоставя на младите хора за професионално развитие. Те благодариха на своите ментори и учители за отдавеността и времето, които са вложили в тяхната професионална подгответка, и заявиха готовност да продължат да работят усърдно и отговорно, прилагайки и награждайки наченото по време на програмата.

Вече 7 години програмата се развива като успешен пример за партньорство и ползотворно сътрудничество между бизнес и образователна институция, организиран по модела на дуалното обучение, който дава своите резултати. Досега в програмата са участвали 27 практиканти, 20 от които, след успешното ѝ завършване, вече продължават да работят в Дънди Прешъс Металс Челопеч.

НОВИНИ

© Румен Байков

Модерна пречиствателна станция в рудник „Елациме“

Това е началото на едно дългосрочно партньорство с Мицуши Матириълс Текно Корпорейшън

Когато през ноември 2009 г. е подписано споразумение с Мицуши Матириълс Текно Корпорейшън (MMTEC) за техническа помощ при проектирането, изграждането и пускането в експлоатация на пречиствателна станция за руднични отпадъчни води в рудник „Елациме“, мнозина от опитните експерти в група ГЕОТЕХМИН трудно могат да си представят всички предизвикателства, с които ще бъде свързано осъществяването на един толкова значим проект.

В периода 2010-2011 г. японската компания разработва препроектното проучване и идеяния и работния проект, а проектантът от българска страна Геопроект ЕООД привежда работния проект в съответствие с бъл-

гарските стандарти. Изпълнител на строително-монтажните дейности е Геострой АД – дружество от група ГЕОТЕХМИН с богат опит в изграждането на обекти в тежки геологични и метеорологични условия. Технологичното оборудване, което е на световно ниво, се доставя от Геотрейдинг АД и японското търговско дружество Меско.

Екип от специалисти от Геотехмин ООД, MMTEC и инвеститора Елациме-Мег осъществяват координация и стриктен надзор на всички дейности.

На 5 септември 2014 г. е поставено началото на технологичните преби на новата пречиствателна станция за руднични отпадъчни води – еман от Въвеждането ѝ в редовна експлоатация. Богатите се третират по иновативна за България технология на MMTEC, която включва процес на рециклирация на утайката. Този метод, както и високото ниво на автоматизация, ще гарантират стойности на pH в допустимите граници и концентрации на тежки метали и нерастворени вещества под нормативно разрешените. С въвеждането ѝ в експлоатация на пречиствателното съоръжение ще се побори състоянието на река Малък Искър. Друго предимство на технологията е генерирането на много по-малко утайка в сравнение с конвенционалния процес на неутриализация на отпадъчни води. Завършването на този проект е само началото на едно дългосрочно партньорство между японската компания и българските им колеги.

„През 2013 г. подпишахме с Геотехмин рамково споразумение за дългосрочно техническо сътрудничество и вече работим по общ пилотен проект за пречистяване на води чрез разработена от група Мицуши Матириълс най-modерна технология, казва Йошиаки Инаба, президент на MMTEC. Той допълва: Ценностите, които обединяват нашите екипи в MMTEC, са безопасност, сигурност и качество. Тези ценности заедно с момента ни „Имаме технология, която поддържа Вашата технология“ са базата, върху която нашите специалисти градят всеки проект. Намеренията ни са заедно с Геотехмин да продължим да строим инсталации за пречистяване на отпадъчни води не само в България, но и в съседните страни“.

Приключи лятната „Стажантска програма 2014 г.“ на Елаците Мег

По случай първия учебен ден компанията стартира нова инициатива в началните училища в Средногорието и Емрополе

На 30 септември 2014 г. беше закрита лятната „Стажантска програма 2014 г.“ на „Елаците мег“ АД. Тя се провежда от 2011 г. и е част от политиката на дружеството за подпомагане на професионалната реализация на младите хора и активното сътрудничество на бизнеса и образователните институции.

Студентските стажове се провеждат с цел професионална ориентация, придобиване на нови знания и умения от студентите в реална работна среда. За Лятната програма за студентски стаж 2014 г. в „Елаците мег“ кандидатстваха 68 студента от различни Висши учебни заведения – МГУ „Св. Иван Рилски“, ТУ, УНСС, УАСГ, ВСУ „Л. Каравелов“, СА „Д. Ценоев“, Русенски университет „А. Кънчев“. От тях бяха одобрени 31 за предварително обявените стажантски позиции.

© „Елаците Мег“ АД

Стажанти имаше в 4 дирекции на компанията. Те имаха възможността да се запознаят с технологии и реални бизнес процеси, както и да се учат от опита на специално определен наставник, който им възлага задачи, наблюдава тях-

ното изпълнение, обяснява процесите и осигурява необходимото обучение и обратна връзка. Стажантите се отнесоха изключително отговорно към възложените им задачи, активно участваха в работния процес, усвоиха нови знания и умения.

„Елаците мег“ АД с програма „Спорт и здраве в училище“

Всички сме чубали, чели, дори употребявали в разговор фразите: „Движението е здраве, а здравето е живот“, „Ако не бягаш, докато си здрав, ще бягаш, когато се разболееш“ и „Блаженството на тялото е в здравето, блаженството на ума - в знанието“. Няма човек, който би оспорил тези мъгри мисли. Как да накараме нашите деца, нарамили тежките чанти, затрупани с уроци, домашни, седящи с часове пред компютъра, обездвижени и уморени, да обикнат спорта? Като създадем възможност спортьт и движението да им харесат. Да създадем условия, които да привлекат вниманието им, да превърнем подценяваните часове по физическо в приятно изживяване и развлечение. Именно с тази идея „Елаците мег“ АД включи в своята „Корпоративна социална отговорност“ за 2014 г. програмата „Спорт и здраве в училище“. Наред с всички знания и умения, които несъмнено учениците ще придобият, компанията иска те да развиват своята двигателна култура и физическа

активност. По случай първия учебен ден „Елаците мег“ стартира своята програма в началните училища в пирдопския регион и Емрополе, като закупи и предостави спортни принадлежности на 6 училища – ОУ „Георги Бенковски“, с. Мирково, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Челопеч, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Чавдар, СОУ „Отец Паисий“ гр. Златица, ОУ „Христо Ботев“ и СОУ „Христо Ясенов“, гр. Емрополе. Има много изследвания, които доказват връзката между работоспособността и добрата физическа форма. Следващи тази всеизвестна истина, „Елаците мег“ АД, като бизнес, с отговорност към обществото и околната среда, се старае да намери най-подходящите инструменти за насърчаване на физическата активност при децата, която да доведе до повишаване на тяхната способност за концентрация, повишаване нивото на възприемане на нови знания, по-висока самоувереност и превенция на заболяванията сред подрастващите.

НОВИНИ

Фирмена експозиция на Асарел-Медет

В таблата и витрините са разположени фотоси, документи и награди, които проследяват петдесетгодишния път на предприятието

© Асарел-Медет АД

**ирмена експо-
зиция за из-
граждането
и развитието на Аса-**

рел-Мегем бе открита на територията на предприятието на 27 август в присъствието на мениджъри, работници и служители на дружеството, партньори, музеи и гейзи и мегии. Лентата прерязаха председателят на Надзорния съвет проф. г-р Лъчезар Цоцорков, изпълнителният директор инж. Делчо Николов и доц. г-р Атанас Шопов, директор на Исторически музей-Панагюрище. Богосвет за здраве и благополучие бе отслужен от архиерейския наместник на Панагюрска духовна епархия протойерей Атанас Манолов.

В приветствието си проф. г-р Цоцорков благодари на всички, които имат принос

към реализацията на проекта. Той подчертава, че историята на Асарел-Мегем е неделима част от историята на българската икономика в последните пет десетилетия и от съвременното развитие и бъдещето на Панагюрския край.

Експозицията е по повод 50-годишния юбилей на предприятието през 2015 г.

Експозицията на Асарел-Мегем се откри в чест на 50-годишния юбилей на предприя-

тието, който ще бъде честван на Деня на миньора през 2015 г. С това се постави и началото на една юбилейната година, която ще бъде изпълнена с различни инициативи и значими проекти. „Асарелският музей“, както го наричат работещите в дружеството, е посветен на поколенията работници, специалисти и мениджъри, които са дали своя принос за изграждането и развитието на предприятието.

В таблата и витрините са разположени фотоси, документи и награди, които проследяват петдесетгодишния път на предприятието – от откриването на Минно-обогатителния комбинат „Megem“ на 29 декември 1964 г. до наши дни. Основният акцент е върху най-ценното богатство на „Асарел-Мегем“ АД – работниците, служителите и мениджърите на предприятието.

„Асарел-Мегем“ АД отличи 268 работници и служители по случай Деня на миньора

Общо 268 работници, служители и мениджъри от „Асарел-Мегем“ АД са отличени за професионалните си постижения или дългогодишната си трудова картира в компанията и обособените дружества. Отличията Връчиха председателят на Надзорния съвет на „Асарел-Мегем“ АД проф. г-р Лъчезар Цоцорков и изпълнителният директор инж. Делчо Николов. Те наградиха 102 работници, гиспечери, технологии, механици, енергетици, началник-смени, специалисти и мениджъри, определени от колегите си за носители на званието „Най-добър в професията“ за 2013 г. По случай Деня на миньора са отличени още 166 работещи в дружеството, които през 2014 г. набършват 25, 30, 35 или 40 години непрекъснат трудов стаж в „Асарел-Мегем“ или дъщерните дружества. Безспорният доайен сред тях е кранистът в „Асарел-Ремонт“ ООД Димитра Муховска, която има в трудовата си картира 40 години непрекъснат стаж в предприятието.

През тази година осем служители са удостоени и с почетен знак „За заслуги“ към „Асарел-Мегем“. Петима от тях – Иван Рапонджиев, Красимир Дюляров, Марко Гоешков, Кръстьо Михлюзов и Христо Цоневски в последното десетилетие повече от 5 пъти са носители на званието „Най-добър в професията“, а загърба си имат поне 20

© Асарел-Мегем АД

години непрекъснат стаж в предприятието. Охранителят Ангел Пенев, който през лятото на миналата година спаси човешки живот, също получи отличието. Знакът е присъден и на лидерите на синдикалните организации към КНСБ и КТ „Подкрепа“ Марко Гергински и Иван Александров.

СЪБИТИЯ

Втори Випуск практиканти на Аурубис България

Церемонията по Връчване на свидетелствата вдоги Елена Димова – директор „Човешки ресурси“

На официално събитие Аурубис България Връчи дипломите на 8 младежи завършили успешно практическото си обучение в компанията. Специално за дипломирането на практиканти гости бяха Тим Курт – Изпълнителен директор на Аурубис България, ръководителите на програмата Боян Попов и Галин Манов, както и менторите на обучаемите и Вече най-нови членове на екипа на компанията. Церемонията по Връчване на свидетелства за успешно завършено обучение

вдоги Елена Димова – директор „Човешки ресурси“. Самите дипломи бяха връчени от директора на ПГМЕ – Пирдон Ненка Рашева. Това е вторият успешен випуск на

В момента се провежда обучението на третия випуск

Аурубис България, а в момента тече обучението и на третия.

„Значението и ролята на програмата е голямо, важно е младите хора да се обучават, за да станат добри професионалисти.“, заяви по време на церемонията Тим Курт. Младежите от своя страна изразиха задоволството си от успешната си реализация и не скриха гордостта от успеха си и от факта, че Вече са служители в такава престижна компания като Аурубис България.

© Аурубис България

Бизнес закуска с г-н Тим Курт, изпълнителен директор на Аурубис България

Това беше първата официална среща с новия изпълнителен директор на компанията

На 23.09.2014 г. в Хотел Хилтън в София се проведе бизнес закуска между представители на ръководството на „Аурубис България“ АД и местни и национални медии. Целта на срещата бе представянето на новия изпълнителен директор на компанията – г-н Тим Курт, който пое поста от предшественика си г-н Никола Треан.

От страна на „Аурубис България“ АД, освен г-н Тим Курт, присъстваха и г-жа Михаела Хеслинг, Изпълнителен директор „Групово комуникации“ на Аурубис АГ и г-жа Мануела Дюлгерова-Тотева, Мениджър „Комуникации“ на „Аурубис България“ АД. Дневният ред на срещата започна с представяне на кратка биографична спрашка на г-н Курт и показване на корпоративна

презентация на „Аурубис България“ АД, засягаща различни параметри от дейността на компанията.

Основните теми на закуската и зададените към г-н Тим Курт Въпроси бяха насочени към перспективите и предизвикателствата пред медната индустрия в България, състоянието на настоящите инвестиционни проекти на „Аурубис България“ АД и визията за бъдещото развитие на компанията. „Аурубис България“ АД заема второ място по големина сред предприятията, част от групата на Аурубис, като компанията е инвестирала у нас около 500 млн. евро, като 400 млн. от тях са насочени към модернизация на производството, а 100 млн. евро са вложени в реализацията на проекти, насочени към опазване и подобряване на околната среда.

Инвестиционната програма „Аурубис 2014“ е на обща стойност 44,2 млн. евро. През месец май 2014 г. бе приключена новата покривна вентилация на предприятието, като в момента се изграждат и нови газоочистки. Завършиха и дейностите по строежа на новата пречиствателна станция за дъждовни води, която ще бъде открита на 18 ноември. Благодарение на технологичните подобрения в следствие на изграждането на новата инсталация за пречистяване на газове, се реализира значително намаление на вредните емисии. Предвидените инвестиции за 2015 г. възлизат на 25 млн. евро, а през 2016 г. е планиран ремонт на завода, който ще бъде на стойност близо 50 млн. евро.

Василена ДИМИТРОВА,
Индустриален Кълстър
Средногорие

Събития

Продвигаха се националните чествания по повод Деня на миньора

Празникът се отбелязва по традиция всяка година на 18-ти август, деня на Успението на Св. Иван Рилски

На 18-ти август 2014 г. се проведоха националните чествания, посветени на професионалния празник на всички работещи в добивната промишленост. Денят на Успението на Св. Иван Рилски е определен за патронен празник на представителите на минерално-сировинната индустрия с указ на цар Фердинанд преди 112 години. Вече близо

20 години честванията на празника се организират съвместно от Българската минно-геоложка камара, Научно-техническият съюз по минно дело, геология и металургия, Федерацията на независимите синдикати на миньорите към КНСБ и Синдикалната миньорска федерация „Погкрепа“.

Националните чествания започнаха с молебен за здраве в Катедрален храм

„Св. Неделя“, а официалната част на празника продължи в хотел „Шератон“, където бе обсъдено състоянието на минерално-сировинния бранш в България и бяха анализирани основните предизвикателства, които стоят пред сектора у нас. Събитието бе уважено от министър-председателя проф. Георги Близнаки, министъра на икономиката и енергетиката Васил Щонов, министъра на труда и социалната

© Румен Байков

политика Йордан Христосков, като бе изпратен и поздравителен адрес от името на президента на Република България Раден Плевнелиев и от вицепрезидентата Маргарита Попова.

Според проф. Близнашки, минерално-сировинната индустрия създава ресурсната основа на съвременната икономика и затова Денят на миньора се чества с гордост. Динамично раз развитие на отрасъла, съобразено с националния интерес и приоритети, е от съществена важност за страната ни, като се спазват и най-добрите европейски и световни практики в бранша. Председателят на Национално-техническия съюз по минно дело, геология и металургия проф. г-р Цоло Вутов изнесе доклад пред присъствящите представители на минните компании, научната общност и синдикатите от цялата страна, като изтъкна постиженията, основните аспекти за развитие на бранша, както и позитивна критика, която мотивира и стимулира бъдещото развитие на бранша.

Силният интерес към добива на медни и златни руди може да доведе до нарастване на инвестициите в проучване и развитие на минния отрасъл

По думите на проф. г-р Цоло Вутов, минната индустрия играе все по-важна роля в икономиката на България, допринася за близо 5% от брутния вътрешен продукт на страната и създава условия за растеж и заетост не само у нас, но и в световен мащаб. Производството в минерално-сировинната индустрия в България през 2013 г. е намаляло със 7,4%, като се споделя общата тенденция за намаляване на производството в ЕС. Проф. Вутов изтъква, че независимо от спада в производството на минерални сировини, силният интерес към добива на медни и златни руди може да доведе до нарастване на инвестициите в проучване и развитие на минния отрасъл през идните години. Допълнително развитие България може да открие в износа на минерални сировини към Европа и други страни.

В своето изказване проф. Вутов отличи и факта, че паралелно с пряката производствена и инвестиционна дейност, минният бранш продължава усилията си в насока повишаване на квалификацията на кадрите и подобряване на условията на труда. Важен аспекти имат и модернизацията на добивните предприятия, които носят не само икономически, но и пряк социален ефект, като днес модерното лице на минерално-сировинната индустрия на България се представя от „Елаци-Мег“, „Минстрой Холдинг“, „Асрел-Медем“, „Дънди Прешъс Металс Челопеч“, Мини „Марица Изток“, „Каолин“ и др.

В заключение, проф. Вутов сподели мнението си, че минната индустрия на България се развива в положителна посока, като прогнозите сочат, че през 2015 г. нивата на производство и добив ще се запазят и ще бъдат устойчиви. От своя страна, председателят на Българската минно-геоложка камара проф. г-р Лъчезар Цоцорков представи на премиера Близнашки 15 пред-

ложения от Управителния съвет на Българската минно-геоложка камара за подобряване условията за бизнес в минерално-сировинния отрасъл на България. По мнението на проф. Цоцорков, политиците, управляващите и бизнеса трябва да работят заедно, за да се постигне преди всичко подобряване на условията за бизнес, за създаване на мерки и програми за повишаване на конкурентоспособността на страната. По този начин с течение на времето може да се постигне увеличаване на инвестициите, работните места и доходите.

Сред предложенията на Българската минно-геоложка камара, са:

- Разработване и съвместна реализация с бизнеса на пакет мерки-програма, с оглед подобряването на условията за бизнес в страната и привличането на външни и вътрешни инвестиции, което ще доведе до икономически растеж и създаване на нови работни места, посредством модернизация и изграждане на нови мощности;
- Разглеждане и приемане на подготовкения проект за Национална стратегия за устойчиво развитие на минната (минерално-сировинната) индустрия в България, която ще допринесе за подобряване на условията на бизнес в страната;
- Обединяване на усилията на членовете на БМГК, МОН и общините в районите с по-голяма концентрация на добивна дейност за създаване на т. нар. елитни професионални гимназии, където да бъдат подгответи кадри, които да продължат развитието си в областта на проучването, добива и преработката на минерални сировини. Тези усилия биха могли да се базират на стартирания през 2012 г. от БМГК Браншова система за подготовка на кадри в сектора, която трябва да осигури анализ и прогноза за необходимостта от кадри и компетенции за бранша за средносрочен период.

□ Събития

Конференция „Околна среда, Здравословни и безопасни условия на труд“

Събитието се проведе под патронажа на г-жа Екатерина Захариева, Заместник-министр председател по икономическата политика, министър на регионалното развитие и министър на инвестиционното проектиране

онференция „Околна среда, Здравословни и безопасни ус- ловия на труд“

2014“ се състои на 16.10.2014 г. в зала Сертика на София Хотел Балкан и събра представители на държавната власт, бизнеса и образователни институции. Форумът се проведе под патронажа на г-жа Екатерина Захариева, Заместник министър-председател по икономическата политика, министър на регионалното развитие и министър на инвестиционното проектиране.

Събитието бе организирано от Индустриския кълстър Средногорие и се осъществи в партньорство с „Аурбис България“ АД, „Елациите-Мег“ АД и „Амилум България“ ЕАД и с междуетническата подкрепа на информационен портал Зе-news.net, B2B Media и списание ЮТИЛИТИС. Събитието е част от събитийната поредица на Индустриския кълстър Средногорие „Индустриския, Енергетика, Инфраструктура и Околна среда“, чиято цел е чрез последователни мероприятия да представя и анализира тенденциите, промените и значението на тези важни за бизне-

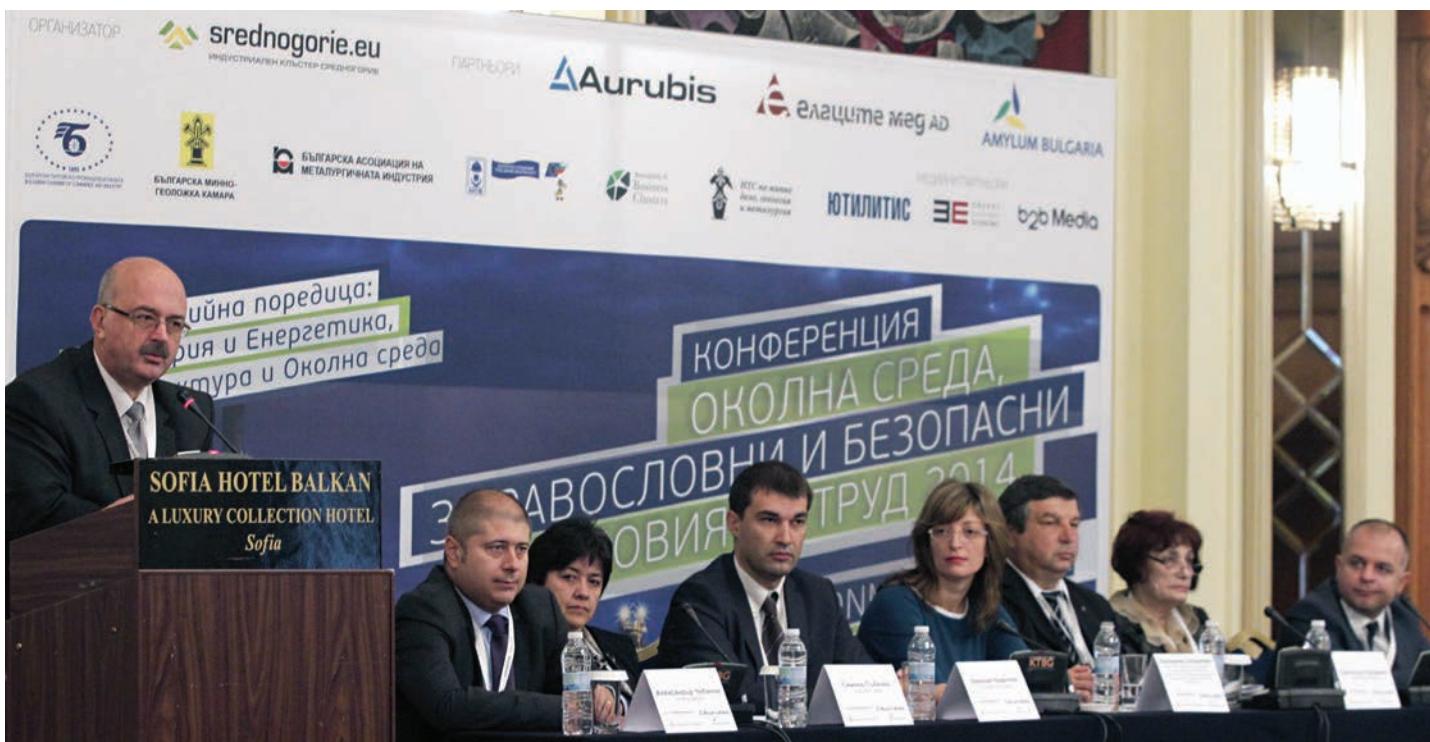
са теми, чрез експертната гледна точка на водещи български и световни специалисти. По време на официалното откриване на конференцията, г-жа Захариева приветства присъствящите и изтъква ключовото значение на опазването на околната среда и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд. Според г-жа Захариева, тези теми за от изключителна важност не само за държавата, но и за бизнеса и развитието на икономиката на страната като цяло. Съчетанието между инвестициите, вложени в технологии и модернизация на производствения процес с тези, насочени към подобряване на условията на труд, могат да улеснят постигането на най-устойчиви икономически резултати от бизнеса.

Г-жа Захариева изтъкна, че създаването на добри условия на труд и оптимална безопасност следва да бъдат от първостепенна грижа както за държавата, така и за индустрията и бизнеса, които са партньори в разработването и прилагането на стратегии. В заключение, г-жа Захариева подчертава, че при осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд и опазване на окол-

ната среда, бизнесът може да се саморегулира успешно. От своя страна, г-н Николай Минков, Изпълнителен директор на Индустриския кълстър Средногорие, се обръща към участниците във форума и сподели мнението си, че осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд е тема, която винаги е актуална за бизнеса. Според г-н Минков, отдельните предприятия могат не само да осъществяват, но и да споделят по мяжду си различни добри практики. По този начин е възможно да бъде настъпил малкият и среден бизнес и да се създадат подходящите условия за неговата по-голяма конку-

© Асен Тонев

© Асен Тонев

рентоспособност. По този начин бихме могли да говорим за интелигентни работни места и интелигентна работна среда в България.

Официалната част на събитието бе уважена и от представителите на големите индустриални предприятия и неправителствения сектор у нас. Г-н Александър Чобанов, Директор „Човешки ресурси“ в „Асарел-Медем“ АД, се обърна към присъстващите в залата с поздравителен адрес от името на ръководството на предприятието, като изтъкна мнението, че конференцията ще представи работещи модели, добри практики, модерни подходи и иновативни решения, като ще се търсят варианти за гарантиране на безопасността и здравословната работна среда и ще бъде хвърлена нова светлина по разглежданите теми.

В своеето обръщение към участниците във форума, г-жа Симона Събкова, Директор „Човешки ресурси“ в „Елациите-Мег“ АД, посочи същественото значение на превенцията и грижата за здравето, безопасността на работното място в производствата и опазва-

„Аурубис България“ АД, „Елациите-Мег“ АД и „Амилум България“ ЕАД бяха партньори на събитието

нето на околната среда. Г-жа Събкова изтъкна, че основен приоритет за „Елациите-Мег“ АД е осигуряването на превенция и грижа за здравето на работниците и служителите, в комбинация с отговорност към околната среда и региона, на чиито територии дружеството развива своята дейност. Г-н Николай Неделчев, Ръководител „Развитие и технологии“ в „Аурубис България“ АД, сподели мнението, че за да има здравословни и безопасни условия на труд, е нужно както компаниите да инвестирам, така и да се променя начинът на мислене на служителите и работниците – те трябва да се чувстват отговорни за колегите си и за работната среда, като по този начин може да бъде реализирана целта, коя-

то са си поставили за постигане в Аурубис до 2022 г., а именно – никакви трудови злополуки.

От своя страна, г-н Светлозар Караджков, Технически директор на „Амилум България“ ЕАД, представи своята гледна точка, че в България има компании, които спазват високо ниво на здравословни и безопасни условия на труд. Именно те имат право и моралното задължение да споделят своите добри практики с останалите компании, които проявяват интерес да ги следят в своята работа. По този начин може да се допринесе за развитието на цялата индустрия в България и за почистване на нейната конкурентоспособност. Г-жа Политими Паунова, Изпълнителен директор на Българската асоциация на металургичната индустрия (БАМИ), изтъкна, че икономиката може да се развиба благодарение на мащабни инвестиции в технологии и съоръжения. Те водят до осигуряване на по-добри условия на труд и опазване на природната среда, както и до промяна на цялостния облик на родната индустрия. Всичко това би могло да допринесе за бъдещото подобряване на икономическите показатели на страната.

Събития

© Асен Тонев

В заключение на официалния панел на конференцията, г-н Васил Тодоров, Главен секретар на Българската търговско-промишлена палата (БТПП), изрази мнението си, че нормалното функциониране на компаниите не се определя единствено от осигуряването на качествена работна среда и защитата на живота и здравето на служителите. В днешно време стриктното спазване направлата за опазване на околната среда и здравословните и безопасни условия на труд се явява и критерии за успешност на компаниите, и съдомъжко за утвърждаването им на пазара. Според г-н Тодоров е нужно и унифициране на нормативната база от изисквания за тези правила. Конференцията продължи своята работа според заложената програма в две сесии и семинар. Първата сесия, с модератор г-н Николай Минков, Изпълнителен директор на Индустриският кълстър Средногорие, представи институционалните и корпоративни политики и практики за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Презентаторите в панела бяха трима. Инж. Виолета Добрева, Главен директор на Главна дирекция „Инспектиране на труда“ на ИА „Главна инспекция по труда“, показва ролята на инспекцията за

осигуряване на здравословна и безопасна работна среда в съвременните социално-икономически условия. Европейските директиви и норми в областта на безопасността и здравето при работа бяха илюстрирани от г-жа Васка Семерджиева, Държавен експерт в Министерството на труда и социалната политика.

В първа сесия на конференцията, индустриският сектор бе представен от г-н Светлозар Караджов, Технически директор на „Амилум България“ ЕАД, който илюстрира системата по безопасност на труда в компанията, състояща се от десет ключови елемента, необходими за успеха. По думите на г-н Караджов, именно тези фактори са определящи за това в „Амилум България“ ЕАД да няма трудови злополуки в продължение на повече от 13 години.

Втората сесия на конференцията с модератор г-жа Десислава Чальмова от Индустриският кълстър Средногорие, бе посветена на ролята на индустриската екология като идеяна рамка за обезпечаване на комплексни действия за опазване на околната среда. Първият президентатор в панела бе г-н Александър Григоров, Директор директория „Околна среда и води“, в „Елацитите-Мег“ АД, който илюстрира иновативни практики за комплексни подходи при опазването на околната среда.

Г-н Григоров представи Пречиствателна станция за руднични отпадъчни води в Рудничен комплекс „Елацитите“, Етрополе. Това е един от най-важните екологични проекти за пречистяване на руднични отпадъчни води в България и най-значимият проект от Програмата за опазване и възстановяване на околната среда в района на РК „Елацитите“ за периода 2010-2014 г. Пречиствателната станция е част от комплекс от хидромеханически съоръжения за управление на отпадъчните води в рудник „Елацитите“, чието изграждане ще приключи през 2017 г. От своя страна, г-жа Диана Димитрова, Мениджър „Опазване на околната среда“ в „Аурубис България“ АД, изнесе презентация на тема „Съвременни технологии за намаляване емисиите в атмосферния въздух“. Акцентът беше поставен върху пречистяването на газове и значителното намаляване на емисиите в следствие на технологичните подобрения. Г-жа Димитрова обрисува новата инсталация за пречистяване на газове, част от проекта „Аурубис България 2014“, която използва сулфацидна технология за газоочистяване.

Устойчивото развитие в металургията, което не

позволява компромиси в опазването на природната и работна среда, бе представено от г-жа Политими Паунова, Изпълнителен директор на Българската асоциация на металургичната индустрия (БАМИ). Г-жа Паунова разказа пред присъствящите какви са показателите на развитие на металургичната индустрия през последните години, както и тенденции при производството и енергийното потребление при черната металургия и сировинната и енергийна ефективност при цветната металургия. В своето експозе, г-жа Паунова анализира и причините за това металната индустрия да е конкурентна ниша на българската икономика. Последният президент на БАМИ във втората сесия на конференцията бе г-н Боян Рашев, Управляващ партньор в Denkstatt. В центъра на неговата презентация бяха поставени доброволни екологични стандарти в индустрията. Г-н Рашев сподели мнението си, че силната индустрия не чака законови норми, а се развива сама и прави нещата доброволно под пазарен натиск. Според г-н Рашев, компаниите могат да стават по-успешни и по-конкурентоспособни, когато намаляват въздействието върху околната среда и създават повече ползи не само за себе си и своите работници и служители, но и за всички, които обитават мястото, където опират и развиват дейността си.

Финалната сесия на конференцията се провежда под формата на семинар, който беше посветен на интелигентни тех-

Конференцията бе посемена от представители на бизнеса, браншовите камари, образователни институции и медиите

© Асен Тонев

нологии, системи и решения за работното място и работната среда. Модератор на панела бе г-жа Снежана Георгиева от Индустриският кълстър Средногорие. Доц. д-р Бистра Ценова поднесе презентация, посветена на психосоциалния риск за здравето и безопасността. Доц. д-р Ценова обръща внимание на десетте най-важни и значими психосоциални рискове, които стоят пред общество то в днешно време и илюстрира перспективите за мяжното преодоляване и контролиране. По нейно мнение, фокусът на усилията ни трябва да е върху предпазване на здравите работещи да не се разболят, като организации са най-ефективните възпитатели по отношение на здравето и безопасността на служителите.

Развитието на човешките ресурси в контекста на ЗБУТ бе илюстрирано от г-жа Венцислава Кюлева, Директор „Човешки ресурси“ в „Титан Златна Панега Цимент“. Г-жа Кюлева започна своето изложение с представяне на четиристранната стратегия на групата Титан на глобално равнище: географска диверсификация, непрекъснато подобряване на конкурентоспособността, вертикална интеграция и фокусиране върху човешкия капитал и корпоративната социална отговорност. Г-жа Кюлева акцентира и върху факта, че в „Титан Златна Панега Цимент“ усилията се насочват към усъвършенстване на уменията на служителите чрез обучения в различни направления, а значителна част от тях е посветена на реализацията на обучителни мероприятия, насочени към здравето и безопасността.

Работата в панела продължи с презентиране на добри практики за интелигентно работно място и ограничаване на риска от страна на г-н Георги Мандилов, Управлятел на „Геодема Консулт“ ООД. Г-н Мандилов разказа пред присъствящите за съвместния проект между фирмата и Българска стопанска камара за т.н. „toolbox meetings“. Те са част от системата за инструкташки като един бърз начин за обу-

чене и представляват среща в рамките на 10-15 мин. между работници и ръководители, при която се обсъждат въпроси свързани с безопасността при работа. Акцент в презентацията на г-н Мандилов бе поставен и върху интелигентните мрежи и работни места, които по същността си са модулни софтуерни системи, свързващи работните места и позволяващи осъществяването на двупосочен обмен на информация, както и върху мерките, които трябва да се предприемат за ограничаване и намаляване на риска при работа.

Заключителната презентация както в панела, така и за конференцията бе поверена на арх. Николай Гъльбов, Зам.-председател на Камара на архитектите в България. Неговата тема бе посветена на ергономията и дизайна на работното място. По неговите думи, архитектурата и средата, в която промича ежедневието и работният процес на хората, имат сериозно отражение върху производителността на труда. Според арх. Гъльбов, е важно усилията на компаниите да бъдат насочени към създаването на интегрирана работна среда. Тя обхваща цялостната политика на компанията, като се започне от съобразяването на инвестиционните юнмерения не само с технологичните особености и основната юдейност, но и с нейната дългосрочна стратегия за развитие, корпоративна идентичност и култура. По този начин се създава нова и всеобхватна среда, в която всичко се развива в една насока. Това е и пътят за създаване на успешните компании.

Конференция „Околна среда, Здравословни и безопасни условия на труд 2014“ се ражда на широк интерес и присъствие от страна на бизнеса, браншовите камари, образователни институции и медиите, като успя да постигне заложените цели и да постави стабилни основи за бъдещи подобни събития.

Василена ДИМИТРОВА,
Индустриален Кълстър
Средногорие

Събития

Управление на автопарка: Политики, технологии, решения

Обучителният семинар е част от политиката на Индустриски кълстър Средногорие за провеждане и организация на събития с професионална тематика

**Индустриален кълстър
Средногорие бе инициатор на Курс за обучение „Управление на автопарка: Политики, технологии, решения”, който се проведе на 18-ти и 19-ти септември в сградата на Американски университет в България. Обучителният семинар бе продължение на политиката, която кълстърът провежда за реализацията на събития, разглеждащи професионална тематика и насочени към широк кръг аудитория.**

Лектор на обучителния семинар бе г-н Пол Лаурия – президент и съосновател на „Mercury Associates” – организация, специализирана се в сферата на управлението на автопарковете, работила с клиенти от ранга на Отдел Вътрешна сигурност (САЩ), НАСА, Джеперал Моторс САЩ, Шел Канада, Тойота Тсушо Япония и пр.

В събитието взеха участие служители на български

и международни компании, които оперират в разнообразни браншове: „Аурубис България“ АД; „Елацити-Мег“ АД; „Геомехмин“ ООД; „Ер Лукис България“ ЕООД; „Шел България“ ЕАД; „Райкомерс Конструкшън“ ЕАД; „Мерк Шарп и Доум България“ ЕООД; „Нестле България“ АД; „Оргахим“ АД; „Данон Сердика“ АД; „ЧЕЗ България“ ЕАД; „УниКредит Булбанк“; „Юнион Ивкони“ ООД; „Г4С Секюрити Солушънс“ ЕООД; „Космо България Мобайл“ ЕАД; „Ей И Ес Марица Изток 1“ ЕООД; и пр.

През втората дни на обучителния семинар бяха разгледани основни въпроси, каса-

© Асен Тонев

ещи управлението на автопарка. Г-н Лаурия насочи вниманието към значението на правилното и ефективно бюджетиране и разпределение на задълженията между служителите, както и към плюсовете на използването на количествени данни, за да се разграничват предимствата от недостатъците и да се обосноват всички предложения за оптимизиране на процесите.

Обсъдени бяха методи за изграждане на успешна политика за максимално добра реализация на заложените цели и планове при организацията на автомобилния парк и в допълнение бе акцентирано и върху прилагането на добри практики в бранша и бъдещите пътища на развитие на филий мениджмънта както в световен мащаб, така и у нас.

Г-н Пол Лаурия и участниците в обучението съумяват да осъществят ползотворен контакт по между си, независимо от езиковата бариера. Всички участници в обучителния семинар можеха да задават въпросите си към лектора и да го контактират по между си, за да бъдат разгледаните теми максимално полезни. Споделената оптимност и знания, както и създаването на нови контакти, допълниха картината на Курса за обучение по управление на автопарка.

Интервю с г-н Лаурия можете да прочетете на стр. 52-53 в мози брой на сп. „Shared Values“.

Годишен регионален форум „Електроенергиен пазар, Инфраструктура и Услуги“

Събитието бе организирано от БФИЕК и беше под мотото „Електроенергийният пазар в България ... 10 години по-късно“

© Асен Тонев

На 24-ти септември 2014 г. в София Хотел Балкан се провежда Годишен регионален форум „Електроенергиен пазар, Инфраструктура и Услуги 2014“ под мотото „Електроенергийният пазар в България... 10 години по-късно“, което произтича от факта, че през 2014г. се навършиха 10 години от първите сделки по свободно договорени цени.

Събитието се провежда под патронажа на Министерството на икономиката и енергетиката и при голям интерес от всички заинтересовани страни в сектор „Електроенергетика“. Участниците във форума оцениха развитието на електроенергийния пазар през изминалите години. Във фокуса на дискусията попаднаха необходимостта от прозрачност в рамките на балансиращия пазар; це-

нообразуване, съгласно нуждите на различните категории потребители; важността на пазарно определящите цени и премахване на кърстоносното субсидиране, както и прекомерните разходи за обществото за определена група потребители.

Аурубис България АД бе генерален партньор на събитието, като то бе подкрепено и от Елацити-мег АД, ЕВН България ЕАД, ЧЕЗ Трейд България ЕАД, Фреа Акс-по ООД, Шнайдер Електрик България ЕООД и Електроенергиен пазар ООД. По време на официалното откриване на форума, зам.-министър на икономиката и енергетиката Антон Павлов отбеляза необходимостта да се спре последователната политика, водена в НЕК ЕАД през последните 10 години. Той отбеляза необходимостта да се преструктурира из-

купуването на електроенергия по преференциални цени, като се намерят форми за пазарна интеграция и конкретни политики за конкурентоспособна индустрия.

В официалната част на форума взе участие и г-н Тим Курт, Изпълнителен директор на Аурубис България АД, който отбеляза, че цената на електроенергията при производството на мед е едно от основните разходни пера. Липсата на предвидимост за развитието на цената не се отразява благоприятно на инвестиционните планове в индустрията. Енергоинтензивните производстви в България са принудени да взимат решения без достатъчно яснота за един доста сериозен бъдещ разход. Според г-н Курт, ако българското правителство желае да въведе политики, стимулиращи развитие на индустрията, ще трябва да работи за предвидимост на цените и намаляване на тежестта на разходите за общество.

От своя страна, Генералният секретар на Аурубис България АД – г-н Георги Николов, направи сравнение между развитието на цените, моделите за преразпределение на тежестта за общество и политиките, насочени към индустрията в България и във Всемирните световни икономики. В първия дискусионен панел взе участие и изпълнителният директор на Индустриски кълстър Средногорие – г-н Николай Минков, който подчертава важността на институционалната устойчивост за развитието на България. Създаването на устойчиви икономически и политически институции е прогноза за намаляване на разходите за индустрията и енергетиката.

WWW

Презентациите от събитието може да се видят от този линк:
emis2014.bfiec.org

ПРЕДСТАВЯНЕ

© Община Мирково

Община Мирково

Общината се отличава с добър икономически и туристически профил

община Мирково попада в административните граници на Софийска област.

Общината е обособена през 1991 г. и се състои от пет населени места – с. Мирково, което е и административен център и селата Буново, Смолско, Бенковски и Каменица.

Според историческите сведения, първите заселници в землището на днешната община Мирково, са били траки. Доказателство за това са множеството археологически находки, сред които и останките от старо тракийско селище, преизградено в крепост, което се е намирало на „Яламовото тепе“ и „Христовата плоча“. През VI-VII век по тези територии се появяват и славяни. В местността „Араму дере“ е открита и римска гробница, в която се предполага, че е погребан виден римски сановник,

като при разкопките са открити накити и глинени съдове.

Историята на общината може да бъде датирана от времето на Второто българско царство, като населението на община Мирково е взело дейно участие в организираната отбрана срещу турците по времето на Цар Иван Шишман. През годините на османско робство, мирковчани са дали своя принос за борбата за освобождение чрез гвама участници в четата на Панайот Хитов, шестима участници в Априлското Въстание и гвагесем и осем опълченци в Руско-турската освободителна война.

В по-нови времена, в община Мирково се е разраснала икономиката и културната дейност. През 1878 г. тук е открита първата бирена фабрика в страната, а през 1890 г. по инициатива на видния

роден писател Тодор Влайков се основава първата българска ко-операция Мирковско Взаимодав-но земеделско дружество „Ора-ло“, преименувано по-късно на Пър-ва българска кооперация „Пчела“.

Важен културен център е и читалище „Христо Ботев“, което и до днес е средище за културно-масови прояви на художествена самодейност. Библиотеката на читалището събира 18 500 тома книги, засягащи разнообразни теми, като това я нареджа срещу най-богатите библиотеки в Средногорския район.

На територията на община Мирково се намират и няколко църкви, средището на духовния живот. Сред тях са църквата "Св. Великомъченик Димитрий" в с. Мирково, построена през 1834 г., чийто икони са изографисани в периода между 1850-1860 г., основно реновирана през 2004г.; църква "Въведение

**В общината
са налице всички
предпоставки за
развитие на различни
видове туризъм**

Богородично”, с. Смолско, построена през 1859 г., реставрирана през 2005 г., включена в списъка на паметниците на културата; комплекс-парк „Св. Равноапостоли Константин и Елена” край Мирково, изграден през 2006 г. на територия, обитавана още от тракийски времена; църквата „Св. Георги” в с. Смолско, забележителен паметник на културата, датираща от XII-XIII век, възстановена през 2011 г.; църква „Рождество на Пресвета Богородица”, по-

строена през 2002 г., намираща се в с. Бенковски; църква „Света Петка“ в село Каменица; храм „Свети Теодор Тирон“ в село Буново.

В община Мирково са налице всички предпоставки за развитие на различни видове туризъм. Осъществява се планински, маршрутен и селски туризъм, като се реализира и културен и религиозен туризъм, благодарение на съществуващите културно-исторически и археологически паметници, манастири и други паметници на културата с национално и местно значение.

По отношение на икономичес-
кия профил на общината, най-до-
бре развитите сектори са добивът
на хранително-вкусова про-
мишленост, селското стопан-
ство, животновъдството и ту-
ризма. На базата на местните
ресурси се развива и добивът и
преработката на медна руда.

© Община Мирково

ПРЕДСТАВЯНЕ

Централна научна изследователска лаборатория „Геохимия“, МГУ „Св. Иван Рилски“

Лабораторията предоставя възможности за модерни лабораторни изследвания

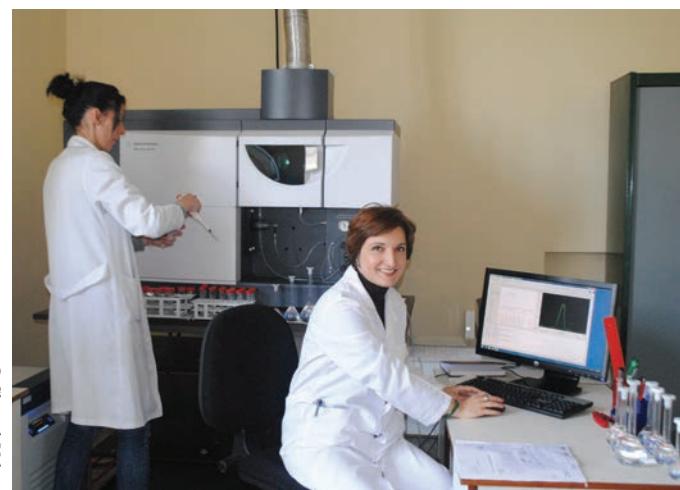
Централна научна изследователска лаборатория (ЦНИЛ) „Геохимия“ на Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“ е важно структурно звено при подготовката на студентите и извършване на научно-изследователска дейност в областта на геохимичните изследвания. Тя замества водещо място сред лабораториите, осъществявящи геохимични изследвания както в геология, така и в минния отрасъл и екологичните изследвания.

Лабораторията разполага с много добра материално-техническа база с ремонтирани и съвременно оборудвани лабораторни помещения, които създават добра среда за провеждане на изследванията. Съвременното технологично оборудване на лабораторията позволява да се повиши точността на лабораторните изследвания и да се разшири обхватът на видовете анализи, които лабораторията може да изпълнява. Те включват:

- Оптико-емисионен спектрометър с източник на индуктивно свързана плазма ICP OES, Agilent Technologies;

- Спектрофотометър UV VIS mini 1240, Shimadzu Corp. Japan;
- Хигрометрична система VGA 77P;
- Ултразвуков пулверизатор U5000AT+;
- Автоматичен пробоземач SPS 3;
- Апарат за плоско срязване TYLOR T 665/N, Италия;
- Триаксиален апарат DTC-285CM

Качеството на работата в лабораторията се осигурява от висококвалифицирани и добре подгответи специалисти с дълго-

© Shared Values

годишна практика в областта на геохимичните изследвания. През 2014 година успешно бе завършена акредитацията на лабораторията. Това позволява разработването и предлагането на методи за изпитване в съответствие с българските и международни стандарти, както и да се извършва високопрофесионална научно-изследователска дейност, отговаряща на изискванията за качество съгласно БДС EN ISO 17025:2006. На този етап в лабораторията могат да се извършват химични и геохимични лабораторни из-

следвания в следните области:

- определяне на елементния и окисен състав на нерудни, природни материали и продукти от преработката им: пясък, глина, варовик, строителни, оgneупорни, керамични;
- определяне на елементния и минерален състав на руди и продукти от преработката им: концентрати, метали, сплави, скрап, агломерати;
- определяне на елементния състав на отпадъци: твърди, теч-

ни, утайки, седименти, шламове;

■ определяне на елементния състав и формите на присъствието им в обекти от околната среда: почви, строителни почви;

■ определяне състава на води: питейни, повърхностни, подземни, отпадъчни;

■ определяне на физико-механични показатели на строителни почви: водно съдържание, обемна и специфична плътност, зърнометричен състав, определяне границите на пластичност, деформационни и якостни параметри.

В момента МГУ „Св.Иван Рилски“ разполага със съвременна, добре оборудвана геохимична лаборатория, позволяваща по-качествено обучение на студентите и провеждане на научни изследвания. С акредитацията на лабораторията тя заема свое място на общоинституционална лаборатория, реализираща отговорни геохимични изследвания в областта на геологопроучвателния и минния отрасли и опазването на околната среда.

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА

© MPP

Оперативните програми са ключов приоритет

Екатерина Захариева, Заместник-министр председател,
министр на регионалното развитие и на инвестиционното проектиране

**Уважаема госпо-
жко Захариева,
кои са основни-
те приоритети на служебно-
то правителство по отноше-
ние на индустриалната поли-
тика на Република България?**
Най-Важният приоритет от моя гледна точка е работата за възстановяване на плащанията по спренините оперативни програми. На пръв поглед това може би изглежда непряко свързано с индустриалната политика, но Ви уверявам, че усвояването на средствата по оперативните програми е един от най-серииозните източници на икономически растеж. Затова открайвам тази задача като основен приоритет. Както знаете, едно от първите решения на нашето правителство беше да осигури средства от бюджета за разплащания по спренините оперативни програми – „Околна среда“ и две оси на „Регионално развитие“. Целта бе именно да не се изгубят средства и проектите да продължат да се изпълняват. Считам това за ключов приоритет, защото спренините плащания се отразяват тежко както върху бюджета, така и върху бизнеса и обществото. В резултат на активната ни работа, системите за мониторинг и контрол бяха подобрени, активно комуникирахме това и с колегите от Брюксел и аз съм оптимист, че в най-скоро време ще имаме положителни новини и средствата ще бъдат възстановени.

Нормализирането на ситуацията в сектор Енергетика също беше сред нашите основни приоритети. Знаете, че създадохме

Енергиен борд като платформа за гълъбийски и предлагане на решения при отчитане мнението на всички заинтересованни страни. Подготвихме и законопроект, с който да се гарантира независимост и ефективност в работата на регулатора ДКЕВР. Вярвам, че това е правилният път за поставяне на работата в сектора на принципна и пазарна основа. Бих отклоила като един от основните ни приоритети и работата за подобряване на енергийната ефективност. Този сектор е добър пример за това как с малко ин-

зависима съдебна система. Вашият читатели сигурно ще съгласят, че това са основните пречки пред бизнеса и намаляването им е отговорност на държавата.

Какъв е актуалният статус на действията, насочени към балансиране на енергийния сектор? Какви са следващите действия на Енергийния борд, който ръководите?
Бордът е обществено-консултативен, експертен форум. Членовете му могат да предлагат идеи и решения, които да доведат до конкретни мерки за подобряване на ситуацията и постигане на устойчивост. Бордът може да структурира подход и да даде правилна и адекватна насока за устойчивото развитие на сектора. Смятам, че възстановяването на диалога е първата и много важна стъпка в посока на проектиране на мерки за оздравяване на сектора. Бордът недвусмислено показва, че може да работи в интерес на енергетиката, като си поставя амбициозни, но реалистични задачи и следва своята програма в стегнати срокове.

До момента Бордът създава тематична работна група, която само в рамките на две седмици усилена работа успя да установи размера на финансения дефицит, който системата генерира. Това е много важна основа, на базата на която работната група вече започна оценка на рисковете и проектиране на мерки за справяне с този проблем. Очаквам на следващото заседание на Енергийния борд работната група да представи вече готов анализ на риска, а защо не и някои първи мерки за преодоляване

Един от основните ни приоритети е работата за подобряване на енергийната ефективност

Вестниците могат да се разкрият стотици работни места, да се обновят обществените и частни сгради, да се намали енергийната зависимост на страната и да се постигат средства, които стимулират икономиката чрез повишаване на покупателната способност.

Разбира се, за краткия хоризонт на работата на служебното правителство не можем да направим чудеса, но също така считам за особено важна задача пред всяко правителство опростяването на административните режими, гарантиранието на прозрачна и ефективна работа на администрацията, не-

ИНДУСТРИАЛНА ПОЛИТИКА

на натрупването на дефицити. Считам, че Енергийният борд успя да убеди всички заинтересовани страни, участващи в процеса на производство, пренос и доставка на електроенергия, че балансът може да бъде върнат само по пътя на взаимни отстъпки и обединяване около тази обща цел.

Енергийният борд е необходима част от стъпките за преодоляване на кризата и път за осъществяване на реформа в сектора. Чрез този форум ние показвахме готовност да говорим откровено за проблемите на българската енергетика. Готовност за спиране на тенденцията на ескалиращо противопоставяне на институции, компании, работещи, гражданско общество по въпросите на енергетиката. Неслучайно мнозинството от участниците в Борда декларираха подкрепата си за запазването му и при следващото правителство.

Едно от най-сериозните предизвикателства, свързани с инфраструктурата в България, е управлението на поддръжката. Какви действия предприема МПР и Министерският съвет за решаването им?

Поддържането на инфраструктурата в добро състояние влияе пряко върху устойчивия икономически растеж. Там, където инфраструктурата е поддържана и е в добро състояние, бизнес климатът също е с добри показатели, откриват се нови работни места, гоходите на хората нарастват.

Най-големият проблем на пътната мрежа през последните години са недостатъчните инвестиции за поддържане на републиканската инфраструктура, особено на третокласните пътища. Между 30-40% от третокласните пътища се нуждаят от основен ремонт, тъй като в продължение на 20-30 години не са ремонтирани. Разходите за поддържане намаляват през последните пет години от 0,57% от БВП до 0,18% през 2011 г. и 0,26% през 2012 г. Това показва анализът на Световната банка, която е консултант на АПИ. Надявам се през следващите

години тази тенденция да се промени и държавата да има възможността да отделя повече средства, защото всичко в краина сметка опира до финансовия ресурс. Международният опит показва, че ремонтирането и поддръжката на съществуващата инфраструктура предпазва от преждевременна реконструкция, което би могло да струва от 4 до 14 пъти по-скъпо. Т.е. с удължаване на живота на даден актив с няколко години се намаляват общите разходи. Шофьорите от една страна ще спестят пари от по-малкото щети по автомобилите от гункуте и вибрациите, а от друга страна ще се побори достъпът до основни услуги – здравни, социални, административни и други. Така инвестициите в проекти

Енергийният борд е необходима част от стъпките за преодоляване на кризата в сектора

за поддръжка и ремонт инженерират средства в местната икономика и генерират работни места.

Доброто поддържане на пътя има и екологични ползи. Един ремонтен път елиминира използването на обиколни маршрути, скъсява разстоянието между населените места и подобрява околната среда, тъй като шофьорите ще изразходят по-малко гориво при пътуване на по-кратко разстояние. Когато пътят е в лошо състояние, се намалява средната скорост на движение, създава се неефективно движение от тунел „спри-тръгни“, което води до увличаване на потреблението на гориво и на вредните емисии и се губи ценно време. За разлика от проектите за разширяване на пътя, дейностите по ремонт и поддръжка на пътната мрежа не изискват сълго планиране, отчуждаване на земи и разрешителни за строеж, което позволява ремонтите да бъдат завър-

шени за по-кратко време, в рамките на един строителен сезон.

Според изчисления на пътната агенция, за да успеем да ремонтираме и поддържаме републиканските пътища в добро състояние, ежегодно трябва да се инвестираме между 70 и 100 млн. лв., което, в условията на криза и изчерпан бюджет е трудна задача. Въпреки това, търсим начин да се справяме със ситуацията. Тук основна опора са европейските програми както за регионално развитие, така и за развитие на селските райони, които са изключително ценни за малките населени места.

Правим постъпки и за бъдещето. Сериозно вече трябва да се замислим за въвеждането на тол-системите за ползване на пътища като най-справедлив механизъм. Ако въведем тол-система, това означава справедливост – този, който руши пътя, ще плаща. Става въпрос за камиони и тежките машини, които рушат пътищата. Това е задължително условие, за да имаме по-добри пътища, без да се увличава цената на движението за масовите потребители. Освен поборяване на приходите за пътища, на база тол-системите ще можем да говорим и за публично-частно партньорство в пътната инфраструктура.

Как може да се насърчат инвестициите в околната среда от страна на бизнеса и какви добри практики има до момента?

Убедена съм, че опазването на природния капитал на страната е своеобразен фактор за развитие на „зеления“ бизнес, особено в сектори като туризъм, биологично земеделие, добив на биомаса, биотехнологии, рибарство и аквакултури и други. Затова правителството в частност – Министерството на околната среда и водите, работят в партньорство с бизнеса за насърчаване на екологични инвестиции. Като пример може да спомена редица нормативни промени, с които въвкратно е намален срокът за издаване, изменение или отмяна на разрешително за емисии парникови газове. Подгответ е и проектозакон за промя-

© МРР

на В Закона за опазване на околната среда, според който са сериозно съкратени сроковете за произназяне от страна на компетентния орган по гаден доклад за ОВОС, както и за решения по ОВОС. Смятам, че тези промени са полезни, защото ще доведат до намаляване на административната и финансова тежест върху инвеститорите.

Тук би трябвало да откроим и още инициативи. Например осигуряването на финансиране за разкриване на „зелени“ работни места. Тази мярка предвижда за всяко разкрито „зелено работно място“ на работодателя да се предоставя държавна субсидия. Вероятно знаете, че има утвърден списък с икономически дейности, за които се подкрепя създаването на „зелени работни места“, като за повечето от тях прилаганието е изисква да представят документ за регистрация по схеми за управление на околната среда. В

страната има утвърден Национален план за действие за наследчаване на „зелените“ обществени поръчки. Той определя задължителни цели за възлагане от страна на държавните институции на поръчки за екологосъобразни стоки и услуги.

В какви направления може да се засили партньорството между бизнеса и държавната администрация за реализирането на споделени проекти и ценности?

На първо място бих искал да отбележа, че партньорството ни с бизнеса е от първостепенно значение за формирането и отстояването на пътната инфраструктура, както и необходимостта от промяна на подзаконовата нормативна уредба, свързана със строително-инвестиционния процес. От една страна, благодарение на тези дългосрочни и устойчиви политики в областта на икономиката, но и изобщо – в обществените отношения. Затова залагам особено много на формати като Енергийния борд, за които стана дума, както и на Обществения съвет, който действа в Министерството на регионалното развитие. Това са плат-

форми, където могат да се срещнат различни, дори и противоречащи си, мнения, да бъдат дискутираны различни идеи и в крайна сметка – да се приложат правилните решения, които са в интерес на всички.

Има много области, където това е навременно и полезно – например в обществения съвет към нашето министерство дискутираме основните приоритети за развитието на пътната инфраструктура, както и необходимостта от промяна на подзаконовата нормативна уредба, свързана със строително-инвестиционния процес. От една страна, благодарение на тези дългосрочни и устойчиви политики в областта на икономиката, но и изобщо – в обществените отношения. Затова залагам особено много на формати като Енергийния борд, за които стана дума, както и на Обществения съвет, който действа в Министерството на регионалното развитие. Това са плат-

**Въпросите зададе
Атанас ГЕОРГИЕВ**

ИНДУСТРИАЛНО ЛИДЕРСТВО

Всяка година реализираме широк спектър от социални проекти на национално и регионално ниво

Тим Курт – изпълнителен директор на Аурубис България АД

Уважаеми г-н Курт, какви цели си поставяте със заемането на позицията изпълнителен директор на „Аурубис България“ АД?

Основните ми цели като изпълнителен директор на Аурубис България са съсредоточени върху стабилност на работата, изпълнение на започнатите проекти в рамките на определените срокове и бюджет, продължаване на дискусии на високо ниво за прозрачни процедури и структурата на цените за електроенергията, както и запазване на позиция на атрактивен партньор за нашите служители, регионът и околната среда.

Смятате ли, че досегашният Ви опит като вицепрезидент в Аурубис Груп ще допринесе за успешната Ви работа като изпълнителен директор на „Аурубис България“ АД?

Да, със сигурност. През последните години работя по няколко проекта в непосредствена близост с някои от членовете на упра-

вленския екип в България. Виждам професионализма на служителите, които са пълни с безброй идеи и желание компанията да се разширява. Вярвам, че ще запазим този дух на работа и високо ниво на ефективност в завода, което ще бъде подкрепено и от моята добра мрежа от контакти с централата ни. Сигурен съм, че заедно ще постигнем още по-високи резултати в бъдеще.

Какви са според Вас перспективите и предизвикателствата, които стоят пред медната индустрия в България?

Страната продължава да бъде един от водещите производители на мед в Европа. Миналата година производството на катодна мед достигна 8,9%, а на анонда мед 1,8%. Мегма продължава да се произвежда предимно от вносни сировини, не толкова от български. Като цяло, през 2013 г. металургичният бизнес, който ние представяваме, остава експортно ориентиран сектор и над 80% от нашата продукция се изнася в чужбина. От една страна, по-голямата част от износа е насочена към балканските страни, Турция, страните от

Тим Курт е роден на 8 юли 1967 г. в гр. Бремен, Германия. Той е специалист по логистика от Университета по приложни науки в гр. Фрийдберг, Германия. Започва кариерата си в „Unilever“ (1990-2001 г.), където като Ръководител „Износ“ напръгва опит в областите планиране, закупуване, счетоводство и обслужване на клиенти. Развиващо на кариерата

си продължава в компанията „Numico“ и до 2004 г. заема позицията Ръководител „Логистика“ за брандовете „Milupa“ и „Pulmoll“, като се занимава главно с планиране и осигуряване на сировини за дейността на фирмата. От 2004 до 2006 г. живее и работи в гр. Ополе, Полша, като заема позицията Директор „Верига доставки“. В „Horngold Афинери“

(предишното наименование на Аурубис) започва работа през 2006 г. и до месец юли на 2014 г. е Вицепрезидент „Корпоративна логистика“. Допълнително в периода 2009-2013 г. заема и корпоративната функция менеджър „Иновации“ на концерна. Участвал е в реализацията на множество проекти на Групата, някои от които и в България.

ИНДУСТРИАЛНО ЛИДЕРСТВО □

© Аурубис България

ИНДУСТРИАЛНО ЛИДЕРСТВО

Европейският съюз и Китай. Китай е страната, която купува най-много меден скрап. От друга страна, на местно ниво очакваме увеличение на разходите за електроенергия, кислород, логистични услуги, което е прогулкувано от цените на горивата и работната ръка.

Индустрията е изправена пред предизвикателства не само тук, но и в световен мащаб. В този смисъл е важно да запазим нашите конкурентни предимства: предвидими и стабилни цени на енергията – това е ключов момент; човешкото развитие – особено в областта на металургията, в която нашата фирма работи – това е определящ фактор; подкрепяща административна среда, която дава възможност на устойчив процес на инвестиране; подкрепа на местните общини, като се гарантира развитието на региона и насърчаване на инвестиционните политики в области като образование, здравеопазване, социални дейности, спорт и гр.

Как са настоящите инвестиционни проекти на „Аурубис България“ АД?

В момента сме фокусирани върху изпълнението на текущите инвестиционни проекти, които приключват тази година – проектът „Аурубис България 2014“ на стойност 44,2 милиона евро и откриването на пречиствателната станция за отпадъчни води от дъждовно-дренажната канализация. С одобрението на тези проекти ръководството на Аурубис Груп изразява своеето доверие към потенциала на завода в Средногорието и ние правим една крачка напред, за да бъдем сред първите пет най-добри металургии в световен мащаб. Това, на което разчитаме, е добър инвестиционен климат, подкрепен от нашия професионален екип тук, от нашите съседи и граждани на региона, които имат важна роля, така че да можем да продължим да инвестираме и подпомагаме развитие в качеството си на най-голямата компания и един от най-големите работодатели тук. Както споменах, в момента сме в процес на реализация на инвестиционната ни програма „Аурубис България 2014“, от която 60% от цялата инвестиция включва мерки за опазване на околната среда на стойност 26 милиона евро.

© Аурубис България

Инвестираме 26 милиона евро
в проекти за околната среда

Компанията ни е втората
по големина в България

Аурубис България е обявена
за корпоративен дарител на 2011 г.

Друг проект, който реализирахме тази година, е насочен към оползотворяване на отпадъчните сировини и въвеждане на нов продукт в производството на компанията, който се осъществява с финансова подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие и от националния бюджет на Република България. Договорът е за 50% безвъзмездно съфинансиране в частта „Инвестиции в зелена индустрия“ на Оперативната програма.

Според Вас, какъв е пътят за успешно развитие на компанията в бъдеще?

Нашата роля е преди всичко икономическа. Ние създаваме различен имидж на бизнеса по отношение на стандарт на живот, заетост с по-високо от средното заплащане и инвестиции. Към момента сме втората по големина компания в страната, голям корпоративен дарител и един от най-големите инвеститори в региона на Средногорието. Тук ние носим и висок стандарт на живот в сравнение с други части на страната – при нас работят 820 души и повече от 1 500 служители на външни фирми от региона и страната. В България и Югоизточна Европа Аурубис е лидер в производството на анонда и катодна мед, сърна киселина и е най-голямата рециклираща компания за медни продукти. Увеличението в производството, за което споменах по-нагоре, се дължи главно от по-високия внос на концентрати, но също така и от распределение на медни отпадъци. Ние формираме 14% от общия износ на страната и 4% от БВП.

По мое мнение пътят за развитие в бъдеще ще се дължи на успешното изпълнение на инвестиционните ни проекти, които ще запазят стабилната ни позиция по отношение на производството и опазване на околната среда.

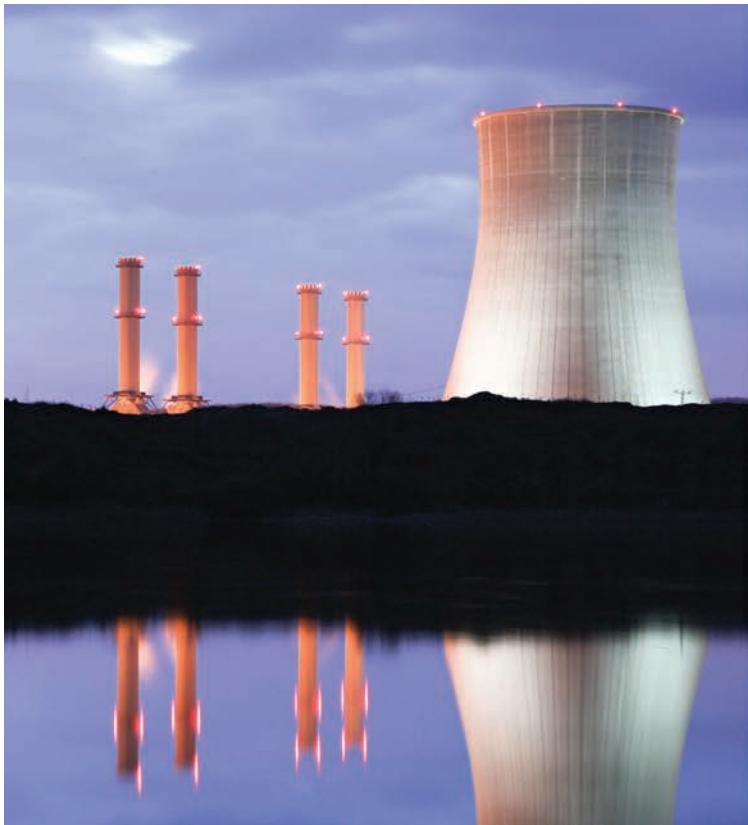
Може ли да ни разкажете малко повече за съвместната работа на „Аурубис България“ АД с местните общности?

Всяка година реализираме широк спектър от социални проекти на национално и регионално ниво, чрез съчетаване на нашите корпоративни ценности и целта ни да помагаме на хората. На годишна база Аурубис България подписва партньорски програми за развитие на региона с общините Златица и Пирдоп на стойност 250 000 лева за всяка община, като общите социални инвестиции в региона са над 600 000 лева. Съгласно тези споразумения се изпълняват съвместни проекти в областта на образование, спорта, културата, здравеопазването и околната среда. Хората трябва да чувстват, че компанията, която работи в близост до домовете им, е социално ангажирана и работи в тяхен интерес.

За последните 10 години сме направили дарения в размер на над 6 милиона лева. През 2011 г. Аурубис България е обявена за корпоративен дарител на годината от Българския дарителски форум. На национално ниво сме традиционен партньор на зелените спортивни. Също така осъществяваме интересни „зелени“ инициативи, особено за нашите служители. Освен проектите, заложени в партньорските програми с общините, Аурубис България изпълнява и допълнителни социални инициативи в сътрудничество с асоциации, училища и други организации, които споделят общи идеи за развитието на региона.

Въпросите зададе Василена ДИМИТРОВА

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Управление на физическите активи

Балансът между превантивна и аварийна поддръжка е от първостепенно значение

Управлението на физическите активи е все по-актуална тема в условията на съвременните динамични икономически условия, изискващи внимателно планиране както на стратегическите приоритети, така и на оперативните процеси във всяка една организация.

Тази тема е още по-валидна за тежката индустрия като една от най-ресурсоемките от гледна точка на капиталови разходи, свързани с подновяването, и оперативни разходи, свързани с поддръжката

на производствената база. Същевременно, практическото приложение на международните добри практики в областта на управлението на физическите активи е все още слабо застъпено в българските предприятия. Една от възможните причини е липсата на достатъчно информация относно тези добри практики. Това е и в основата на начинанието на KPMG Advisory, като Водещ консултант в областта, съвместно със Средногорие Meg Индустрислен Кълстър и NDB Ltd., да представи серия от събития и публикации, които да внесат повече яснота относно приложението на добритите практики за управление на

физическите активи, да очертаят върховата на тези практики с изпитани методи за внедряването им в оперативните звена и да посочат ползите от внедряването им чрез реално измерими показатели на всички нива в предприятието.

От този първи материал ще научите повече за основните етапи от жизнения цикъл на активите в една организация, като специално внимание е обърнато на основните компоненти на всеки един от етапите. Ще разберете и какви са възможностите за използване на автоматизирани системи за подпомагане на дейността на ръководителите от всички нива

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ □

© KPMG

при управлението на физическите активи във всеки етап от техния жизнен цикъл.

Жизнен цикъл на активите

Компонентите на жизнения цикъл на активите обхващат живота на всеки актив – от включването на закупуването или изграждането на активи в стратегическото планиране на предприятието до извеждането му от употреба.

Стратегия и планиране на активите

Стратегията и планирането на активите е първият етап от жизнения цикъл на активите, в който трябва да отговорим на няколко въпроса:

- Каква рамка или политика използваме при управлението на активите?
- Какво прави организацията, за да осигури увелячаваща се възпръжаемост на активите?
- Как инвестираме в нови активи и как финансираме тези инвестиции?
- Как оптимизираме и постоянно подобряваме управлението на активите?

Темата беше представена и на провелото се на 24 и 25 юли тази година Лятно училище, организирано от кълстър Средногорие, подгответо и представено от KPMG Advisory, единственият сертифициран партньор в България за внедряване на IBM Maximo, система за управление на активите и поддръжката, с любезната подкрепа на NDB Ltd., дистрибутор на IBM за страната.

KPMG в България

KPMG в България е фирмa-членка на международната мрежа на KPMG от независими фирмa-членки, които осъществяват дейност в 155 държави и разполагат със 155 000 служители. Основана е през 1992 г. и се е утвърдила като една от водещите фирмa за професионални услуги в страната. Има повече от 300 служители и офиси в София, Варна и Бургас.

- Следват ли организацията и портфейът от активи стратегическите цели на компанията?

Разбира се, отговорите на тези въпроси трябва да се прагматизират в подходящи документи, планове и инструкции, за да може стратегията на предприятието по отношение на физическите активи да се материализира.

Ето няколко примера в подхода за прагматизиране на отговорите на въпросите:

- Създаване и документиране на принципите при планиране, придобиване, експлоатация, поддръжка и извеждане от експлоатация на активите.

Например, по отношение на планирането се създават и актуализират годишни и петгодишни планове с финансови и оперативни параметри, свързани с активите, които следват цялостната стратегия на предприятието (по отношение на клиенти, пазари, производство и поддръжка);

- Документиране на инвестиционните планове, източниците на финансиране и подходите за оценка на качеството на инвестициите;

- Документиране на подходите за придобиване на активи, подход при избор на доставчици на активи и свързани услуги, управление, контрол и мониторинг на процеса;

- Изисквания към поддръжката на информация за активите (регистър), принципи за спазване на регуляторно съответствие, отговорности и роли в управлението на активите и управление на представянето (performance management).

Създаване и придобиване на активи

Създаване и придобиване на активи е етапът от управлението на жизнения цикъл на активите, на който трябва да се реши какъв да бъде най-ефективният за предприятието микс в начина на придобиване на активите (например изграждане или закупуване, със собствени средства, чрез финансиране,

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

с използване на външен изпълнител или вътрешни ресурси).

Тъй като в много случаи предприятията пристъпват към изграждане на активи, тогава е необходимо да се съзгат и съответните механизми и правила и да се внедрат софтуерни решения за управление на договорните отношения с доставчиците. Това позволява изпълнението на още една цел на този етап в управлението на жизнения цикъл на активите, а именно вграждането на финансови, оперативни и технически контролни механизми в процеса.

Експлоатация на активи

Един от основните процеси, който обикновено е и най-дългият в живота на един актив, заедно с поддръжката на активите, е именно експлоатацията на активите, която трябва да осъществи планираната възвръщаемост и да осигури планираните ползи от актива.

Сред въпросите, на които следва да се отговори при експлоатацията на всеки актив, е осигуряването на данни за работата на активите. Тези работни данни са основата на вземането на информирани решения за оптималната експлоатация на актива, подобряване на възвръщаемостта и в крайна сметка финансовите резултати на компанията.

Един от ежедневните примери е събирането на работни параметри от контролни датчици, като голяма част от оборудването разполага с възможности за съхранение и обмен на данни с автоматизирани системи. В много от случаите е осигурено и оперативно проследяване в определени контролни граници, които позволяват оперативна реакция при отклонения или възникнали аварийни ситуации. Но това не е достатъчно!

В съвременните най-добри практики е необходимо не само осъществяването на коректна и превантивна поддръжка, но и възможност за анализ и прогнозиране на потенциални проблеми в активите, както и

вероятното въздействие върху операциите на компанията, производството и в крайна сметка финансовите резултати. Подобни сложни взаимовръзки могат да бъдат моделирани със съвременни софтуерни решения, предлагани от системите за управление на активите и поддръжката с допълнителна интеграция на подходящо решение за специализиран статистически анализ и отчетност. Това позволява идентифициране на зависимости и тенденции и мястото подходящо визуализиране, както на настолни и преносими компютри, така и върху мобилни устройства.

Поддръжка на активи

Поддръжката на активите е жизнено важен паралелен процес на експлоатацията на активите, който следва да осигури безпроблемната работа на активите в рамките на експлоатационните норми при заложените цели за оптимална продукция, наличност, разходи и персонал по поддръжка. Комбинацията от всички тези параметри изисква внимателно планиране на подхода и стратегията за извършване на поддръжка, като стандартен

избор на стратегия за извършване само на аварийна поддръжка поради невъзможността за планиране на времето за пускане на актива в експлоатация и съответно свързаните с ремонтите разходи и пропуснати ползи.

В този смисъл от първостепенно значение е именно балансът между превантивна и аварийна поддръжка. За целите на планирането на този баланс, следва да се определят няколко елемента:

- Класовете активи и съответните типове подреди;
- Рисковете и последствията за производството от аварирани на даден актив;
- Оптималната честота на извършване на превантивна поддръжка и наличностите на резервни части;
- Наличният персонал за извършване както на превантивна, така и на аварийна поддръжка.

Поддръжката на активите е жизнено важен паралелен процес

компонент на планирането на поддръжката обикновено е очакваното съотношение между превантивна и аварийна поддръжка.

Изпълнението на план за поддръжка, базиран само на превантивна поддръжка, би било скъпоструващо и непрактично, поради необходимостта от чести прекъсвания на производствения процес за извършване на инспекции и профилактика. Същото е и при

при всички случаи, когато имаме предвид оптималност, балансът трябва да бъде подкрепен с необходимите подходящи анализи на експлоатационни данни за самите активи, сравнение с предоставените от доставчиците експлоатационни параметри, калибиране и информация от персонала на предприятието, който е отговорен за извършване на самата поддръжка (например тип на

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ □

© KPMG

авария, Времена – за обезопасяване, отстраняване на аварията и пускане в експлоатация, вложени резервни части и необходими квалификации).

Решаващо е използването на информационна система, която е ориентирана към автоматизиране на процесите за планиране и отчетност на извършваната поддръжка и която поддържа необходимите структури от данни, давайки възможност за извършване на автоматизирани анализи, конфигуриране на правила за сигнализация при отклонения от зададени параметри и осигуряване на възможности за управление на целия процес.

Обновяване/извеждане от употреба на активи

Последният етап от жизнения цикъл на активите е обновяването/извеждането от употреба на активите. Планирането на извеждането от употреба на актив следва да започне още от момента на въвеждане в експлоатация и съответно да бъде регулярно преразглеждано по време на целия жизнен цикъл на този актив в съответствие с извършените ремонтни дейности, част от които могат да удължат полезната живот на актив.

Следните елементи трябва да се имат предвид при извеждане на актив от употреба:

- Компенсиране на извеждания от употреба актив в производственото планиране и въздействие върху планирането на поддръжката;
- Възвръщаемост на актив с цел получаване на реална информация за реализираните ползи от употребата на актив;
- Разходи за извеждане от употреба;
- Потенциални възможности за продажба на актив (или части от него);
- Приложимо законодателство в случаите, когато извеждането от употреба на даден актив може да е свързано с потенциално негативни последствия за природата или конкретното населено място.

Лозина Алексиева

Лозина Алексиева е съдружник „Управленско консултиране“ в KPMG в България. Тя има дългогодишен опит в предоставянето на консултантски услуги в областта на анализ и оценка на бизнес процеси, бизнес управление, развитие на операции, стратегии за развитие на информационните технологии, системи за управление на физическите активи и специфични решения, включително счетоводни, аналитични и управленски системи. Ръководила е редица проекти за български и международни организации от различни индустриални сектори, включителноrudогодиб, металургия и машиностроение. Лозина Алексиева е сертифициран Lean Practitioner (Lean Competency сертификат).

Никола Няголов

Никола Няголов е старши мениджър „Управление и информационни технологии“ в KPMG в България. Той има дългогодишен опит в сферата на управление на бизнеса, проектиране и внедряване на бизнес и системни архитектури, изграждане на приложни информационни системи. Голяма част от неговите проекти са свързани с управление на комплексни проекти, интегриращи бизнес изискванията в информационни решения, както и с управление, организация и анализ на информацията, в това число големи масиви от данни, свързани с дълготрайни активи, материални запаси и себестойност. Има опит в управлението и изпълнението на проекти за големи търговски и индустриски компании, сържавни организации, банки, застрахователни компании и други финансово институции. Никола Няголов притежава Lean Competency сертификат, Project Management Professional (PMP) сертификат и е член на Института по управление на проекти (Project Management Institute, PMI).

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Значението и спецификата на поддръжката на активите в комуналния сектор

Време е политиците да гагат поле за изява на експертиите, да се осигури ефективна комуникация между отделните институции и съвместно да начертаем план за по-доброто ни бъдеще

Ивайло Касchieв е докторант в Стопански факултет на СУ по специалност „Икономика и управление по отрасли“. Завършил е бакалавърска и магистърска степени по Стопанско и Стратегическо управление в СУ, има следдипломна квалификация в УНСС; MBA в City University of Seattle, както и PMP certificate от PMI.

Работи във ВиК сектора повече от 10 години, като професионалният му опит е свързан с проучване и оценка на ВиК активите, стратегическо и инвестиционно планиране, управление на мрежите, намаляване загубите на Вода, бизнес планиране и други.

Всички сме свикнали с предоставянето на комунални услуги в нашето общество – доставяне на питейна Вода, отвеждане на отпадъчните Води (пречистването им не го финансираме, но вероятно осъзнаваме, че е важно да го имаме...), доставяне на електрическа енергия, парно и топла Вода (за някои от нас в големите градове), доставяне на газ, събирането и извозването на отпадъци, градски транспорт, ефирната и кабелна телевизия, интернет, мобилни телефони, и редица други.

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

© Ивайло Касчиев

Трудно осъзнаваме огромното значение на наличието, качеството и състоянието на инфраструктурата за качеството на живот на обществото и потенциала за неговото развитие, икономическата и финансова активност и генериране на добавена стойност. Редица изказвания на национални и световни лидери подчертават и подкрепят нуждата от развитие и усъвършенстване на инфраструктурата, с оглед развирането на икономиката, създаване на работни места, като например на премиера на Индия – г-н Моги, президента на САЩ – г-н Обама и още госта други.

Инфраструктурата има критично важно значение за генерирането на устойчив икономически растеж и международна конкурентоспособност. Като подходящ пример за значението на инфраструктурата, чрез която се осигуряват комуналните услуги, може да се посочи Субсахарска Африка – над половината държави в тази част на „черния“ континент изпитват сериозни проблеми при доставянето на електрическа енергия на населението и бизнеса – аварии, прекъсване на захранването, големи вариации на честотата и лошо качество. В резултат бизнесът не може да опира

нормално, възниква необходимостта от допълнително осигуряване с генератори – или значително осъществяване на продукцията и липса на конкурентоспособност. А населението – едва около 1/5 от цялото население в Субсахарска Африка има достъп до електричество. Разглеждайки континента като цяло, населението на Африка е около 15% от цялото световно население, а същевременно консумира около 3% от общото потребление на електроенергия в световен мащаб. Липсата на адекватна инфраструктура значително осъществява производствените и транспортни разходи на продукцията и намалява

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

нейното качество. Същото важи и за качеството на живот на населението – значително е ограничен досътъпът до образование и здравеопазване, увеличават се здравните рискове. Жените в бедните държави отделят съществена част от своето време, за да осигуряват питьяна вода за домакинствата – 27 часа на месец, или 15% от месечното работно време...*

От всичко казано допук е ясно, че всяка държава следва да се фокусира върху изграждането, развирането и поддръжката на активите, чрез които се осигуряват комуналните услуги. Това е безспорен факт, признаван от всички политици през годините, включително и в България. Какво обаче се случва на практика у нас?

Първо: Виждаме тенденция различните правителства да се фо-

кусярат върху отделни аспекти на инфраструктурата – било то нови магистрали, газопроводи, АЕЦ и други; а същевременно да се загърбват останалите сектори. Видимо липсва единна дългосрочна стратегия и визия за развитието на отдельните комунални сектори, приноса на всеки един от тях за общественото и икономическо развитие, нуждите им в краткосрочен и дългосрочен план, възможностите за решение на констатираните проблеми и наличието на държавен ресурс да покрие тези нужди – при обобщаването им на национално ниво.

Второ: ясно се очертава тенденция за фокус върху изграждането на нови активи. Много се говори за нуждата от осигуряване на инвестиции. Това е съвсем естествено – действително има нужда от изграждането на нови и подмяна-

та на съществуващи активи, а и политиците имат нужда да се възнаграждават с „първи конку“ и „разане на ленти“, трупайки ги видени за следващите избори. Големият проблем обаче е, че въпросите, свързани с поддръжката на съществуващите активи, остават много назад. Там нещата са свързани със създаването на тежка организация и координация, вземането на вероятно непопулярни решения, нужда от много черна работа. Същевременно е критично важно да се избягват популарни решения и да се наблюга на експертия подход. В крайна сметка харчим много пари, за да изградим нови обекти, за които после никой не мисли и не се интересува как ще се поддържат. Имаме гостматъчно примери за обекти, пуснати в експлоатация през 4-5 години, които днес вече се нуждаят от основен ремонт, за

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

© Ивайло Касчиев

да могат да функционират според проектните си параметри.

В резултат осъмваме с инфраструктурата В много лошо състояние, която е неподдържана през годините, за която няма адекватна информация, не се прилагат добри практики и подходи за най-нататък превантивна и реактивна поддръжка, липсва адекватно финансиране, няма достатъчно експертен потенциал, знания и ноу-хау, в някои случаи гори не е ясно кой носи отговорност за поддръжката на съответния актив в добро експлоатационно състояние.

Логична последица от това е влошена работа и висока неефективност на инфраструктурата, лошо качество на предоставяните чрез нея комунални услуги, безсмислено и неефективно харчене на огромни средства за „закърп-

ване на дупки“ и „гасене на пожари“, влошаване качеството на живот в гадени региони, забавяне и на икономическата активност и конкурентоспособност на страната като цяло, и редица други негативни ефекти. От това страдаме всички.

Всички тези негативни ефекти се подпомагат до голяма степен от нормативната ни уредба, която често е значително усложнена (много нормативни актове), а същевременно има пропуски или бели полета за отделни аспекти от дейността; високото ниво на държавна и/или общинска бюрократичност (или казано по-елегантно административна тежест); усложнените изисквания за тръжни процедури (които не спират нерегламентираните практики); корупцията, разпростряла се по всички ешелони на Властвата, и неефективната съдебна система. В крайна сметка се създава цялостна липса на координация между отделните институции, водеща до колективна безотговорност. Случаите с постоянните инциденти във военни забоди, складове и предприятия за утилизация на боеприпаси, повдържава невъзможността на държавата да наложи рег и стандарти гори във високо-рискови производствства, а какво остава за по-спокойните промишлени отрасли....

Тази тема е неизчерпаема, но общото говорене по принцип вече е омръзно на всички. Обществото иска да чува конкретни мерки как да промени тези черни аспекти от нашата действителност – основани на адекватни анализи и стратегии, съдържащи програми с конкретни мерки, ясно разписани срокове и отговорници, ясни източници на финансиране и поет ангажимент за последователност, устойчиво прилагане и приемственост между отделните партии, които ще дойдат на Власть в последствие. Време е политиците да gagат поле за изява на експерти, да се осигури ефективна комуникация между отделните институции и съвместно да начертаем план за по-доброто ни бъдеще. В противен случай перспективата изнесените по-горе примери за състоянието в

населението на Африка е около 15% от световното, а същевременно консумира само 3% от общото потребление на електроенергия

Субсахарска Африка да се отнасят във външи сили за нашите внуци – тук в България, ще стане съвсем реална.

Какви са основните проблеми при поддръжката на активите?

Пог управление на активите разбираем всички дейности, свързани с текущата оперативна поддръжка и ремонт на съоръженията, своевременно отстраняване на възникнали аварии, извършване на аварийни и планови ремонти; проучването на работата на съоръженията, планиране на различни мерки за подобряване ефективността и/или оптимизиране на работата на активите, намаляване на физическите загуби на вода, топлинна и/или електрическа енергия; планиране на бъдещи нужди и потребности, извършване на капиталови ремонти и реконструкции на обекти; организиране на ефективен процес по доставка на необходимите резервни части, сключване на договори с външни фирми (което и където е необходимо); управление на експлоатационен персонал, техника и оборудване; и не на последно място: развиране на необходимите вътрешно- фирмени компетенции и експертиза и създаването на необходимата организационна структура в съответната компания. Като най-ключов и изначално базисен подход обаче стои създаването на адекватна информационна осигуреност относно наличието и състоянието на активите.

Основните предизвикателства пред управлението

- Липса на адекватна поддръжка на активите през годините – в резултат лошо експлоатационно състояние;
- Бавна и неефективна реакция и вземане на компромисни решения при аварийни ситуации (липса на данни, ресурс, готовност за реакция, експертиза...) – в резултат количествените напрушвания водят до качествени образувания;
- Липса на техническа и финансова информация за активите, адекватни бази данни, модерни софтуерни решения;
- Липса на качествени и

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

- количествени данни за реалните помоци (водни количества, налягане, потребление на електрическа и/или топлинна енергия) по обекти, по групи, по системи;
- Липса на добри инженерни и управленски практики – примитивни практики за управление на експлоатационния персонал и на експлоатацията на активи;
 - Липса на необходими инвестиции или често – неефективно вложени инвестиции, които не довеждат до реална оптимизация и подобреие;
 - Липса на управленско счетоводство – управление по разходни центрове със съответните менджъри, планиране на приходи/разходи, текущ контрол, анализ на разходи/ползи;
 - В резултат – липса на възможности за анализи и обосновки;

Често пъти информацията за комуналните активи се съхранява на разнородни носители (например на хартиени карти), а когато е цифровизирана, това е направено с неподходящ софтуер. Информацията като цяло не се актуализира, почти винаги е непълна, с липсващи базови и ключови данни. Обичайно е набрана в различен формат и подход, липсва система за контрол на качеството. Често няма приемственост в експлоатационните дружества и при напускането на даден служител се губят данни за много годишен период от време. Не са регули случаите, при които експлоатационният персонал търси свои бивши колеги, вече пенсионери, които да им споделят данни за конкретен водопровод например.

Резултатите от липсата на агенцията на информация – лошо състояние на комуналните мрежи и съоръжения, висока неефективност на работа – неприемливи нива на загуби на вода, топлинна и/или електрическа енергия; високи експлоатационни разходи; проблеми с качеството на услугата, водещи до неудовлетвореност на клиентите, проблеми за бизнеса и/или непостижение на европейски директиви – в резултат на което се налагат санк-

ции на държавата, и порочният цикъл се заплита допълнително.

Инвестиции в комуналната инфраструктура

Допълнителен сериозен проблем създава липсата на необходимите инвестиции през годините за обновяване на инфраструктурата – включително основни ремонти, рехабилитация, реконструкция и подмяна на обекти. Какви обаче са реалните проблеми за това общо твърдение?

От една страна, експлоатационните дружества в страната нямат особено желание и/или интерес да използват заемни средства като източник на инвестиции. Сред икономистите е добре известно, че привлеченият капитал има значително по-ниска цена от собствения такъв, особено отчитайки спестяването от данъци (Tax Shield). Нормата на възвръщаемост на собствения капитал (Ke –

от друга страна обаче, гори и осигуряването на източници на финансиране на инвестиции само по себе си не е достатъчно. Необходими са още няколко важни предпоставки. На този етап липсва адекватна информационна обезпеченост за наличните активи и техните технически параметри и състояние. Не се пази регистър и от данни за възниквалите аварии/откази през годините и техния ефект върху оперативните разходи и стабилността/качеството на предоставяната услуга. Няма ясни критерии и стандарти за приоритизиране. Не е осигурено и необходимото градоустройствено планиране на териториите, въз основа на което се планират и проектират новите активи, с които ще заменим действащите такива. Без всички тези данни, на базата на които да вземем правилното решение къде и колко да инвестираме, няма как да постигнем желания ефект.

Подходящ пример за това са инвестициите от евросредства

по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ във ВиК сектора. Според официална информация на ОПОС, за сектор Води по Приоритетна ос 1 към 20.08.2014 г. са изплатени 1,572 млрд. лв.**. Това е огромен финансово ресурс, но въпреки всичко, поставените цели по директива 91/271/ЕС за отвеждане и пречистване на отпадъчни води от агломерации над 2,000 е.ж., с краен срок 31.12.2014 г. няма да се изпълнят, както и тези за агломерации над 10,000 е.ж., чийто краен срок изтеке в края на 2010 г.

Същевременно за директива 98/83/ЕС за качеството на водата, предназначена за консумация от човека, за която няма отлагателен период (влезе в сила от 01.01.2007 г.) не се постигна абсолютно нищо през тези 7 години, въпреки констатирани редица сериозни и трайни отклонения от стандартите по мътност, микробиология, нитрати, манган и даже арсен.

В крайна сметка се оказва, че ние усрдно изграждаме нова канала

Необходим е цялостен подход за управлението на активите

cost of equity) се определя обичайно чрез прилагане на модела CAPM (Capital Asset Price Model). Нормата на възвръщаемост на привлечения капитал ($K_d - \text{cost of debt}$) е лихвата на заема, а експлоатационните дружества имат възможност да говорят значително по-ниски лихви от цената на собствения капитал при отчитане на одобрени бизнес планове и бъдещи приходи от предоставяни услуги, както и много ниските стойности на LIBOR в последните години. При това положение средно-премедлената цена на капитала вече ще има значително по-ниска стойност, а същевременно финансият ресурс за инвестиции ще е значително по-голям.

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ □

© Ивайло Касчиев

лизация и пречиствателна станция за отпадъчни води за градско населено място, за което обаче има режим на питеината вода, или пък подаваната таќа е с много лошо качество. Примери – гр. Шумен, Симеоновград, и редица други.

Мерки за подобрење

За ефективното управление на комуналните мрежи е от критично важно значение наличието на адекватна информационна осигуреност. Често досягат до мрежите е затруднен (понякога невъзможен), и се работи с косвени данни и/или информация. В тази връзка е необходимо цифровизиране на данните и създаване на ГИС база данни (географска информационна система); отразяване и актуализиране на данни за проводи и експлоатационни събития; детайлни проучвания на терен; ясна стратегия за управление на мрежата – дългосрочни цели, критерии за приоритизиране; ефективна координация между отделите в експлоатационното дружество от една страна, и между оператора и съответните национални и общински институции от друга; осигуряването на обратна връзка.

Необходимо е Въвеждането на цялостен подход при управлението на активите в сектора и в отделните оператори, а именно:

- Дългосрочни приоритети в сектора – изготвена и актуализирана секторна стратегия, в която е постигнат консенсус между ключовите играчи относно визията за развитие на сектора в дългосрочен и средносрочен период, конкретни мерки с ясно разписани отговорници, срокове и източници на финансиране.
- На ниво компания – комунален оператор / експлоатационно дружество:
 - Дългосрочни приоритети: управленски, финансови, технически – цели, стратегии, програми, процеси, проекти, задачи;
 - Управленско счетоводство – планиране и управление на бюджети, разделяне на типове разходи, анализ на разходи – ползи ;
 - Адекватна информационна обезпеченост – бази данни за активите и техническите им параметри (ГИС, Регистър на активи), бази данни за ремонтни гейности, профилактика и

поддръжка (О&М), бази данни за разходи (Счетоводни софтуери)

- Интегриране на всички налични данни в цялостен и консистентен, дългосрочен и проактивен подход в управлението на активи;
- Постоянна актуализация и верификация на подходите, пручване и въвеждане на нови технологии и практики;
- Ефективно взаимодействие между държавните и/или общински институции от една страна и комуналните оператори от друга страна.
- Ефективен контрол от страна на гражданското общество.

Източници:

- * Kessides, Ioannis N; Why the focus on infrastructure? — economic importance, growth and welfare, TSR, 2014
- ** Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, <http://ope.moew.govtment.bg/bg/pages/sektor-vodi/27>

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Управление на активите и поддръжката в електроенергетиката

Освен икономическите ползи, управлението на електроенергийните активи повишава надеждността и сигурността на доставките

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ □

© Ramkumar, flickr

**Управление-
то на активи-
те е сравни-
телно ново яв-
ление в публич-**

ния и частния сектор, като
води началото си от управлени-
ските методи, използвани в сил-
но конкурентни и високорискови
отрасли като финансовите паза-
ри, гражданско въздухоплаване,
високотехнологичното медицин-
ско оборудване и ядрената енер-
гетика. Управлението на активите
е от основно значение за раз-
личните инфраструктурни ком-
пании и е свързано с ефективно-

то управление на риска, вземането на инвестиционни решения, които да реализират максимална възращаемост от съответния актив, намаляването на загубите и осигуряването на надеждност и качество в съответствие с регуляторната рамка и изискванията на пазара.

В енергийните компании управлението на активите подпомага подобряването на ефективността както в технически (повишаване на к.п.д на електропроизводството, намаляване на загубите при трансформация, пренос и разпределение и т.н.), така и в икономически аспекти (оптимизация на разходите за експлоатация, ремонт и поддръжка). Физическите активи са фундаментални за енергийните компании, тъй като осигуряват предмета им на дейност, т.е. без тях не може да се осъществи производството, преноса и разпределението на електрическа енергия.

Важно е да се отбележи, че енергийните компании са капитали-интензивни, т.е. освен че експлоатират и поддържат сериозни физически активи, както в техническо, така и в икономическо изражение, доброто или лошото управление на тези активи определя в голяма степен доброто или лошото представяне на компанията, като може да повлияе сериозно на пазарната ѝ позиция. От това следва, че колкото по-добре гадена компания уп-

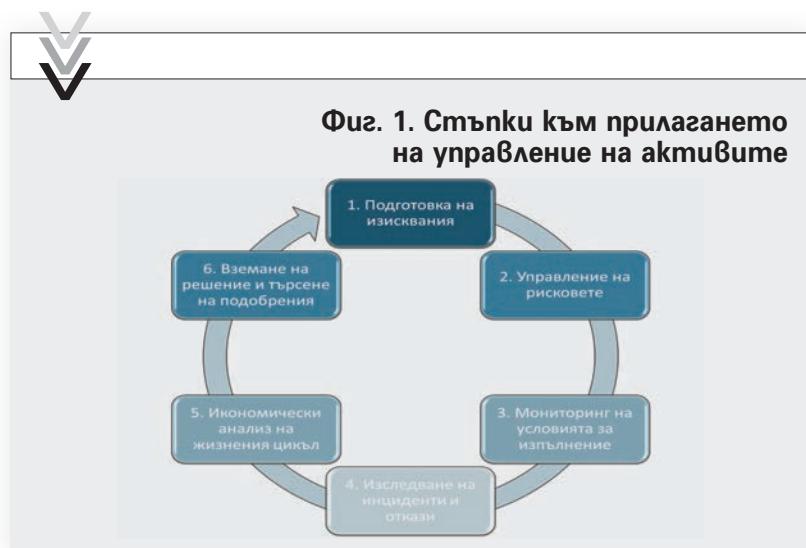
равлява активите си, толкова по-вече предимства тя ще получи.

По данни на Международната агенция по енергетика (IEA) към ОИСР, делът на разходите за експлоатация и поддръжка в себестойността на електроенергията, произведена по различни технологии варира между 15-20% за въглищни ТЕЦ, 5-10% за газови ТЕЦ, 20-30% за ядрени електроцентрали и около 13-40% за вятърни електроцентрали. С други думи, тези разходи не са за пренебрегване и доброто управление на активите в енергогенериращите компании е добър инструмент за подобряване на конкурентоспособността на произвежданата енергия. Що се отнася до преноса и разпределението, доброто управление на активите повишава надеждността на мрежите и спестява разходи на мрежовите компании. Като цяло адекватното управление на електроенергийните активи повишава сигурността на доставките и надеждността по целия енергиен вертикал.

Внедряване на процеси за управление на активите

Стартирането на процес по управление на активите е възстановително начинание, което изисква умения и усилия от тези, които са отговорни за внедряването му. Преги да започне разработката на тъкъв процес, компанията обикновено определя обхватът на програмата за управление

Фиг. 1. Стъпки към прилагането на управление на активите

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

на активите, което означава не само да се определят активите, включени в нея, но и доколко ще е ангажирана организацията с провеждането на тази политика.

Следващата стъпка е определянето на екип, който да ръководи процеса и да изпълнява специфични задачи. Класическото разпределение на екана според задачите е на три под-екана, като мялото наименование е условно:

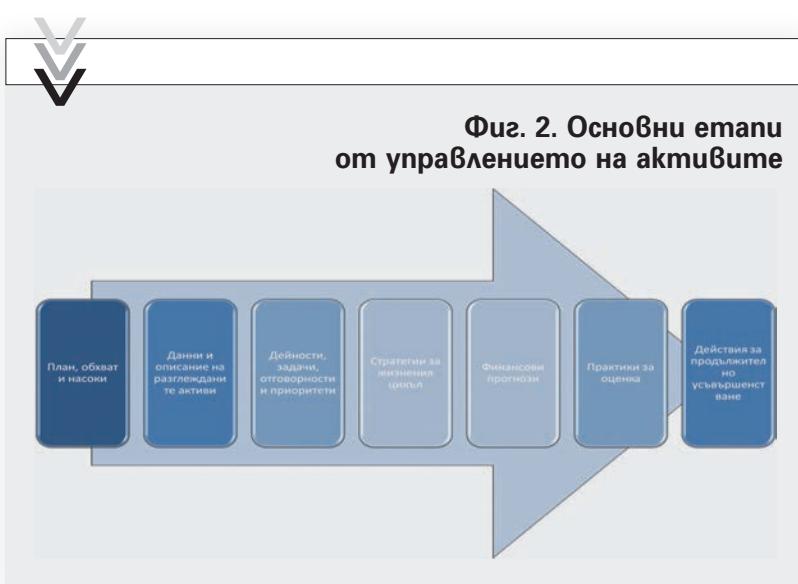
- „Собственици на активите“ – определят целите на компанията в областта на управлението на активите според технически, икономически и рискови критерии;
- „Мениджъри на активите“ – прилагат мерки и действия, съгласно проектните характеристики и плановете за управление;
- „Доставчици на услуги“ – изпълняват съответните проекти в рамките на управлението на активите и предоставят резултати и/или информация.

Подобно на система за управление на качеството, управлението на активите е структурирано така, че да осигурява роли и отговорности. Също така всички членове на екана по управление на активите придобиват квалификация в зависимост от ролята им и нивото на познание, необходимо за извършването на съответни-

те задачи. В обучението се включват и представители на трети страни, които извършват дейности по управлението на активите или предоставят свързани услуги и взаимодействат със системата за управление на активите.

Освен създаването на подгответен екип, съответната организация трябва да осигури съхраняването и организирането на необходимата информация, както и да се погрижи тя да достига до всички заинтересованни страни, включително служителите и външните доставчици на услуги. Системата за управление на активите изисква детайлна база данни, която да съдържа възможно най-много надеждна информация. Организираната информация е важна за успеха на управлението на активите и освен, че има функционален характер, тя улеснява актуализирането на документацията и помога правилното разбиране, предаване и боравене с голям обем данни. За да се гарантира добрата структура и лесното използване на информацията, информационната система, обслужваща управлението на активите, трябва да получава на следните три принципа:

1. Статегия – да се определят приоритетите и областите, които системата ще обслужва;
2. Инфраструктура – да се под-

берат подходящи хардуер, софтуер и мрежи, така че да се удовлетворяват настоящите и бъдещите информационни нужди;

3. Адаптация – информационната система трябва да удовлетворява специфичните нужди на конкретната организация.

Според най-общата дефиниция активът е собственост, ресурс, право или компания, която цялостно или частично има обективна стойност, полезност и значение, чието притежание чрез пряка или непряка собственост и експлоатацията и управлението му допринася за осъществяването на целите на предприятието.

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

© Vogone, flickr

Това определение характеризира върно понятието „актив“ от бизнес и финансова гледна точка. За електроенергийните компании активът може да се определи като част или компонент, който е жизнено важен за производството, преноса и разпределението на електрическа енергия.

Друг важен елемент на управлението на активите е определянето на критичните активи. Възможен подход към това е критичността на съответният елемент да се определи според последствията, произтичащи от негови отказ или липса. Важно е да се знае, че в определени си-

туации гаден тип активи може да е критичен, а в други – не, в зависимост от приложенията и условията на резервиране.

Накратко, критичността на гаден актив е правоопорционална на ролята му в бизнеса на компанията. Поради тази причина едни и същи активи могат да се считат за критични от една компания и за некритични от друга компания. Разделянето на активите по този признак е важна задача, тъй като критичните активи изискват по-детайлен мониторинг и по-задълбочена оценка на състоянието и работата. Това разделяне подпомага групиранието на

различни активи според степента им на критичност, което от своя страна позволява да се изbere оптимална стратегия за тяхното управление, както и би подпомогнало оптималното планиране на инвестициите за поддръжка, развитие и замяна на съответните активи или групи от активи.

Анализ на риска

В най-общ смисъл рисъкът се определя като „бъдеща несигурност“. Той се състои от два компонента – честотата на появява на нежеланото събитие и неговите последствия. Често произведението на тези два компонента се използва за целите на

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

© Amoldius, Wikipedia

риск-анализа. Когато едната или и гъвете от компонентите на риска са субективни, количествените и качествените риск-анализи са добри инструменти за изработване на рамка за подпомагане вземането на оперативни и стратегически решения.

В контекста на управлението

на активите, риск-анализът може опростено да се представи в следната последователност:

- Идентифициране на потенциалния риск, свързан с конкретния актив или група активи, оценка на нивата на риска и анализ на база на съществуващи и предложени контроли;
- Определяне дали тези ри-

- скове са допустими;
- Определяне на нуждата от допълнителна информация и анализ;
- Разработка на контроли на риска, когато се смята, че те са желани или необходими.

Риск-анализът е от съществено значение, а управлението на риска е основен фактор при проактивното управление на активите. Крайната цел е да се определят причините, ефектите и вероятността за възникване на неблагоприятни събития (в случаи откази на оборудване), за да може произтичащите от това рискове да се управляват оптимално и да бъдат сведени до приемливо и управляемо ниво.

Фиг. 4. Зависимост на разходите от нивото на поддръжката

Управление на поддръжката
Поддръжката представлява необходим набор от действия, които целят запазването или възстановяването на експлоатацион-

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Фиг. 3. Видове поддръжка

Коригираща поддръжка

- Изпълнява се след появата на отказ
- Поправките могат да са временни или постоянни
- Може да е необходима незабавна подмяна на оборудването

Превантивна поддръжка

- Изпълнява се преди появата на отказ
- Включва повтарящи се и предварително планирани действия
- Определена е в плана по поддръжката
- Извършва се по време на ремонт

Прогнозна поддръжка

- Наблюдение дали контролираните параметри са в нормални граници
- Изиска се определяне и системен контрол на параметрите
- Позволява оценка на работата на оборудването
- Извършва се по време на експлоатация

Разкриваща поддръжка

- Цели да идентифицира скрити откази или нарушения, които могат да доведат до отказ
- Изиска различни технологии и квалифицирана работна ръка
- Понякога изиска извършване на тестове

ието на оборудването и действия според определена вероятност за отказ.

Икономическото изражение на поддръжката е баланс между разходите за поддръжката и програмите за управление на активите и разходите, породени от откази. На графиката (фиг. 4.) ясно се вижда, че превантивната поддръжка намалява разходите, породени от откази, а с това и цялостните разходи за поддръжка и управление на актива. Съществува, обаче, оптимална стойност, след която по-нататъшно повишаване на разходите за поддръжка води до несъществено намаляване на разходите, породени от откази и ненужно осъществява процеса.

Управлението на физическите активи и поддръжката е комплексен процес от организационни и технически мероприятия, който обикновено е от стратегическа важност за съответната организация и изисква съответните човешки, финансови и материално-технически ресурси. Въпреки това, той е сходен с процесите на управление на качеството, околната среда и енергията, а може и да бъде вписан в интегрирана система за управление съгласно стандартите на ISO. Правилният подход към управлението на активите, особено в тежката промишленост и енергетиката, гарантира оптималното им използване и намаляване на разходите на компанията.

Ивайло НАЙДЕНОВ

Ивайло Найденов е магистър инженер по ядрена енергетика от ТУ – София. В момента е редовен докторант към камегра „Топлоенергетика и ядрена енергетика“ на ТУ – София. Има опит в търговията с електроенергия и енергийния менеджмънт на промишлени предприятия.

ното състояние на актива. Според обхвата, фокуса и честотата се различават различни видове поддръжка (фиг. 3.). Възможно е прилагането на систематичен подход, който комбинира различните видове поддръжка, така че да се удовлетворят изискванията за нивото на надеждност. Този подход се нарича поддръжка, фокусирана върху надеждността.

Основните принципи на този подход при поддръжката са:

- Функционално ориентиран – цели се да се запази функцията на системата или оборудването, а не само експлоатационния капацитет;
- Системно ориентиран – поддръжката приоритетно функционира на системата в нейната цялост, а не на отделните ѝ елементи;
- Спазване на проектните основи – цели се да се запази надеждността на системата или обо-

рудването, предвидени в проекта (подобряването на място характеристики е задача на инженерното осигуряване и се осигурява чрез препроектиране, а не чрез поддръжка);

- Безопасност и икономичност – безопасността е приоритетна. Ако осигуряването на безопасността е ограничено по икономически причини, следва да се промени проекта на системата или оборудването;
- Насоки за третиране на незадоволително експлоатационно състояние – загубата на функции на оборудването се счита за отказ (спиране на работата) или загуба на качеството на процеса (техническа изправност, но експлоатацията не съответства на процесите за осигуряване на качеството);
- Съчетание на три типа поддръжка – предварително планирани проверки и поддръжка, действия според състоя-

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ

Флийт мениджмънтът помага за овладяване на разходите по време на криза

Пол Лауриа, президент на Mercury Associates, Inc.

Господин Лауриа, какви са впечатленията Ви от България? Нямах възможност да видя толкова много, колкото ми се искаше от София. Това, което видях, беше основно в центъра на града. Впечатли ме съжителството на модерна архитектура и старите сгради – нещо, което все още може да се види в много страни от Източна Европа. Със сигурност останах с приятно впечатление от хората, посетили моята лекция. Всички бяха много концентрирани, предвид голямото количество и сложността на материала, представена на семинар в края на работния ден в петък.

След срещата Ви с водещи мениджъри от България по време на семинара на 18-19 септември, посветен на флийт мениджмънта, какви препоръки отправихте към тях?

Семинарът мина с госста малко дискусия, предполагам най-вече зара-ди езиковата бариера. Успях да науча малко за трудностите, с които българските флийт мениджъри се

сблъскват. Но на всички хора в този сектор бих препоръчал най-напред да се научат как да развият и използват обективна количествена информация, за да разберат до колко са добри практиките им, но и за да бъдат носители и защитници на промяната. Така те ще имат влияние върху хората, които взимат решения в дадена компания, за да се направят необходимите подобрения в бизнес процесите.

Една от честите заблуди, с които се сблъсквам, е тази, че в САЩ правим всичко без грешки. Мога да Ви убедя, че това съвсем не е вярно. Съветвам щатски компании как да подобрят бизнес практи-

кумите си. Първата стъпка към това е използването на количествени данни, за да се разграничат предимствата от недостатъците и за да се обосноват всички предложения за подобрения.

Другата ми основна препоръка е донякъде свързана с първата. Убеден съм, че организацията трябва винаги да са наясно с това колко им струва собствеността и поддръжката на флийта. Всички разходи трябва да станат прозрачни, затова мениджърите трябва да знаят как да ги идентифицират и оценяват, но най-вече да ги направят видими за висшия мениджмънт и потребителите на превозните средства. Ако тези условия бъдат изпълнени, то в организацията се установява един почти самокоригиращ процес по управление на разходите. Ако липсва баланс между разходите и качеството на автопарка, чрез прозрачност на разходите се създава естествена нужда организацията да признае и да намери решение.

В глобален мащаб как пазарът на флийт услуги се справя

Използването на количествени данни прави разходите много по-прозрачни за мениджмънта

Колите ще стават все по-сигурни и ефективни

УПРАВЛЕНИЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ АКТИВИ □

© Асен Тонев

с икономическата криза?

Не следя от близо как кризата се отразява на производителите на автомобили. Работата ми в Щатите премина през няколко реции опитът ми показва, че консултантските услуги в сферата на флийт мениджмънта се търсят постоянно без оглед на ситуацията. В трудни времена обаче фокусът се измества от дългосрочни към краткосрочни мерки за облаждането и намаляването на разходите за автопарка. Когато ситуацията се подобри, бизнесът търси стратегически решения, като например реорганизация и инвестиции в нови технологии. В момента в САЩ имаме много запитвания от втория вид. Така че заключението ми, че Северна Америка се възстановява от кризата е базирано изцяло на наблюденията ми върху тип на услуги, които клиентите ни търсят, насочени по-скоро към консолидация на флийт мениджмънта, вместо към аутсорсинг.

Впечатленията ми за развитието в световен мащаб извам от семинарите, в които участв-

ват, досега четири на брой – в Дубай, Полша, Румъния и България. Новините от Европа като цяло дават неблагоприятна картина за икономическата криза.

Какви са основните разлики между флийт мениджмънта в Европа и САЩ?

В Европейския съюз регулативите относно парниковите газове със сигурност оказват огромно влияние върху управлението на автопарковете. В САЩ правителството не регулира вредните емисии, а по-скоро ефективността на горивата, което е индиректна регуляция на производителите на автомобили, а не на потребителите. Да не забравяме, че в Щатите съществува силна опозиция срещу налагането на нови данъци и такси. По лични убеждения съм демократ, а не републиканец. Мисля, че е жалко, че досега правителството не е успяло да регулира вредните емисии по начин, подобен на подхода в ЕС. След 20 години може да се окаже, че автопарковете и бизнесът в Европа като цяло ще са много по-modерни и много по-напред от тези в САЩ, защото

до десет години възможностите със сигурността съществува силна опозиция срещу налагането на нови данъци и такси. По лични убеждения съм демократ, а не републиканец. Мисля, че е жалко, че досега правителството не е успяло да регулира вредните емисии по начин, подобен на подхода в ЕС. След 20 години може да се окаже, че автопарковете и бизнесът в Европа като цяло ще са много по-modерни и много по-напред от тези в САЩ, защото

ще са възприели в по-голяма степен електромобилността и телематиката. По-голямата част от компаниите в САЩ не са готови да инвестирамт в електромобили, алтернативни горива и телематика само от екологични съображения и това е един от недостатъците на по-слабата регулация.

Как очаквате да се развиат флийт мениджмънт услугите през следващите десет години?

Автомобилните технологии ще продължат да се развиват, така че ще разполагаме с превозни средства с все по-висока горивна ефективност, дори в Щатите, където този аспект не е регулиран. Донякъде администрацията на Обама успя да засили стандартите, които трябва да спазват автомобилите. Смятам, че до десет години възможностите със сигурността съществува силна опозиция срещу налагането на нови данъци и такси. По лични убеждения съм демократ, а не републиканец. Мисля, че е жалко, че досега правителството не е успяло да регулира вредните емисии по начин, подобен на подхода в ЕС. След 20 години може да се окаже, че автопарковете и бизнесът в Европа като цяло ще са много по-modерни и много по-напред от тези в САЩ, защото

очаквам подобрения и в сигурността, въпреки че се използват все по-леки материали и много от новите автомобили не са толкова солидни. Размерът е проблем в САЩ, тъй като хората все още се възпроизвеждат да купуват по-малки и по-ефективни коли, тъй като по пътищата все още се движат основно големи коли. Така понякога съображенията за сигурност наделяват над тези за ефективност и екологичност.

Друга интересна линия на развитие е информационните технологии. Телематиката в новите автомобили е това, което FM радиото беше преди 50 години. Така или иначе тези технологии, позволяващи да се следят всички оперативни показатели в превозните средства, ще се предлагат възможности в новите автомобили. Освен, че ще повишат сигурността, ще променят инвестиционните нагласи на бизнеса. Колите ще стават все по-сигурни и ефективни, но на съответната цена.

**Въпросите зададе
Василена ДИМИТРОВА**

ОБЩЕСТВО

Нов параклис в Асарел-Медем

Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит
Николай Води тържественото освещаване

© Асарел-Медет АД

Днес е 17-ти септември, Денят на християнските бородати, деяни, в които почитаме светите мъченици София, Вира, Надежда и Любов. Без любов към Бога, без любов към близкия, храм не може да се построи". Това заяви в своято послание Негово Високопреосвещенство Пловдивският митрополит Николай, който освети параклис в „Асарел-Медем“ АД в съслужие с архиерейския наместник на Панагюрска духовна околия протойерей Атанас Манолов и други свещеници от Митрополията. Тържественото освещаване на параклиса „Света Богородица – Живоприемен източник“ бе уважено от председателя на Общинския съвет г-жа Веселина Ралчева, заместник-кметовете на община Панагюрище г-жа Галина Матанова и г-н Георги Павлов, кметовете на населените места в община Панагюрище, представители на неправителствени организации, медии и партньори на дружеството.

„Този параклис, който беше осветен днес, е една съкровена идея. Не само моя, но и на голяма част от работниците, служителите и менеджърите в дружеството. Щастлив съм, че неговото съзрядане е общо дело, резултат от обединените усилия на всички нас. Това е знак и за самите нас, и за цялото общество, че добрите, смислените неща, посланията за духовно смирение и любов са красиви и истински, когато усилията са обединени, а целите са угодни и на хората, и на Господ. Постро-

яването на този параклис е и завет към нашите наследници, че трябва да пазят в себе си Вярата“, заяви председателят на Надзорния съвет на „Асарел-Медем“ АД проф. г-р Лъчезар Цецорков и представи нотариалния акт на Пловдивска митрополия. Той благодарил на всички асарелци, които се включиха в обявената гарителска кампания за изграждане на параклиса, изказа признателност на строителите и художниците, които го издигнаха и изографисаха, както и на всички, които подкрепиха тази благородна идея. Параклисът е отворен за посещение от работещите в дружеството и гостите на компанията.

**Параклисът е завет
към следващите
поколения**

След церемонията изпълнителният директор на „Асарел-Медем“ АД инж. Делчо Николов представи пред гостите фирмения експозиция, събрала документи, снимки и материали за историята и развитието на предприятието.

те предизвикват да ни покажеш
твоето виждане за споделено пътуване в градска среда

Конкурс

за видео и снимка

Сподели града, сподели света!

Следвай ни на:
www.facebook.com/DoTheMix/BG

Пътувай
споделено с:
www.ahacar.com

Тема

Споделено пътуване с
автомобил в градска среда

Изпрати авторско
видео или снимка
до 5 декември
на office@dothemix.bg

Проектите ще участват в изложба.
Най- добрите ще бъдат наградени!

Виж пълните условия на конкурса на:
www.dothemix.bg

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

www.eufunds.bg

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността
на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Проект: K-02-18/09.01.2013 г. (BG161PO003-2.4.01-0029-C0001), „Укрепване на административното тяло и популяризиране на „Средногорие Мед Индустрисален Кълстър“ се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез „Европейски фонд за регионално развитие“ и от националния бюджет на Република България.

Операция 2.4.1: Насърчаване на бизнес кооперирането и кълстърите

**В „Аурубис
България“ работят
800 служители.
През последните
10 години за
модернизация на
производството
и екологично
ефективни
подобрения в
компанията са
инвестирани над
500 млн. евро**

© Теодор Иванов

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Средногорие мед индустрисален кълстър“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.